

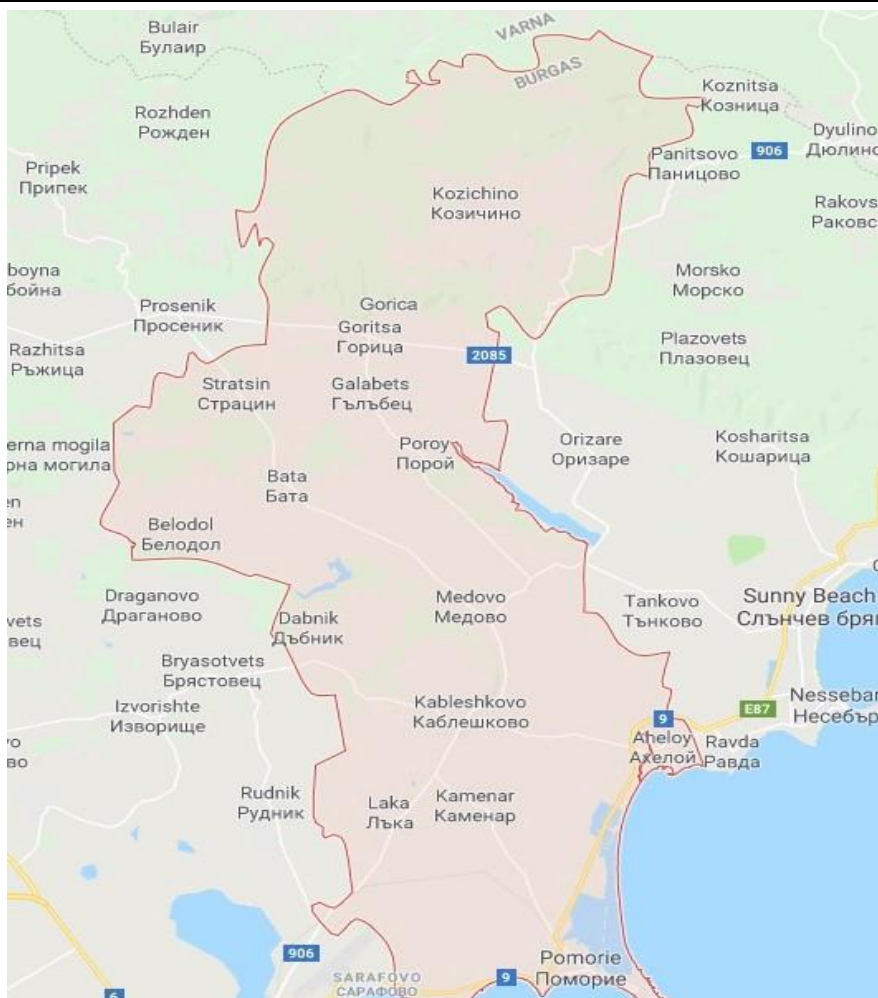


Приложение № 2 към Условията за кандидатстване

СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР НА СДРУЖЕНИЕ МИГ ПОМОРИЕ (ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ) шрифт Times New Roman 12, междуредие 1,15	
1. Географски район и население, обхванати от стратегията за ВОМР (не повече от 2 страници)	
1.1. Информация за територията и населението на МИГ:	
- Списък на общините, обхванати от МИГ;	Територията на МИГ Поморие обхваща Община Поморие, която се намира в Югоизточна България и е една от съставните общини на област Бургас
- Списък на населените места, обхванати от МИГ;	В административните ѝ граници са разположени 16 населени места, от които три града - Поморие, Ахелой и Каблешково, както и 14 села - Александрово, Бата, Белодол, Дъбник, Габерово, Горица, Гълъбец, Косовец, Козичино, Лъка, Медово, Порой, Страцин.
- Брой жители на населените места, обхванати от МИГ.	Данните от текущата демографска статистика показват, че в община Поморие към 31.12.2020 г. населението наброява 27791 души, което съставлява 6,78% от населението на област Бургас. – Поморие - 13926 – Ахелой - 2285 – Каблешково - 2899 – Александрово - 141 – Бата - 444 – Белодол - 442 – Дъбник - 755



	– Габерово - 590 – Горица - 777 – Гълъбец – 1211 – Каменар – 419 – Косовец - 208 – Козичино - 164 – Лъка - 297 – Медово - 423 – Порой – 844 – Страцин – 1294 На 29.06.2022 г. правителството на Република България прие решение за административно-териториална промяна в община Поморие, с което село Каменар става квартал на гр. Поморие, с което населените места на територията към днешна дата са 16 на брой. Територията на МИГ Поморие граничи с общините Бургас, Несебър, Руен и Айтос.
1.2. Описание на географския район и карта на територията, обхваната от МИГ:	
Като най-силното конкурентно предимство на община Поморие може да се отбележи излазът ѝ на Черно море, както и благоприятното географско разположение спрямо международните инфраструктурни коридори. Община Поморие заема важно място в комуникационната система на страната. През територията на общината преминават пътищата за свързка на Южна и Северна България. Вътрешната пътна мрежа осигурява удобни транспортни връзки с населените места на общината. През нейната територия преминава първокласен международен път Е - 87. Град Поморие е отдалечен само на 8 км. от летище Бургас. Град Поморие е административен, общински и културен център. Той притежава уникална природа, което го прави привлекателно място за целогодишен отход и лечение на различни заболявания. Градът е разположен върху едноименния тесен скалист полуостров, вдаден 3,5 км. в Черно море, на северозападния бряг на Бургаския залив. От юг, изток и североизток градът е заобиколен от Черно море, а от север - от Соленото поморийско езеро.	



2. Описание на процеса на участие на общността в разработване на стратегията: (не повече от 3 страници)

2.1. Описание на процеса - проведени срещи, семинари, конференции, обучения, обществени обсъждания с местната общност и описание на съответствието на стратегията с Интегрираната/ите териториална/и стратегия/и за развитие на региона/ите от ниво 2:

Процесът на разработване на Стратегията за ВОМР на МИГ Поморие включи няколко етапа:

1. Изготвяне на проучване и анализ на състоянието и развитието на територията на МИГ Поморие (вкл. SWOT анализ) след изпълнението на СВОМР в периода 2014-2020 г., който включва проектни нагласи/намерения на представители на публичния, нестопанския и стопанския сектор на територията на МИГ Поморие, с оглед на изготвяне на СВОМР за периода 2021-2027 г.;
2. Провеждане на мерки за популяризиране на процеса на разработване на стратегия за ВОМР: Информационни/работни срещи, Публикации за проекта в местни регионални медии, Публикуване на регулярна информация и материали за проекта на интернет страницата на МИГ Поморие и други;
3. Подготовка на стратегия за ВОМР, включително консултиране на местната общност, която включва: Провеждане на дискусии, срещи, анкетиране и консултиране на местната общност;



4. Изготвяне на проект на СВОМР и провеждане на обществено обсъждане;
5. Изготвяне на вариант на СВОМР с включване на предложения на представители от местната общност и приемане на окончателен вариант на СВОМР от Общото събрание на МИГ Поморие.

Детайлно описание на процеса на участие на общността в разработване на Стратегията е показано на следната графика:



В рамките на Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № РД50-108/30.03.2023 г. по подмярка 19.1. “Помощ за подготвителни дейности” на мярка 19 “Водено от общностите местно развитие” от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. в края на месец юни 2023 г. започна провеждането на информационна кампания и срещи.

Информационни срещи бяха проведени във всички населени места на територията на МИГ Поморие, както следва:

- 11.09.-12:00 ч. - гр. Каблешково /Читалище/
- 11.09.-14:00 ч. - гр. Ахелой /Читалище/
- 11.08 - 13:30 ч.- с. Страцин и с. Косовец /клуб/
- 14.08 – 17:00 ч. – кв. Каменар /Читалище/
- 14.08 – 18:00 ч. – с. Лъка/Читалище/
- 16.08.- 11:00 ч. – с. Медово и с. Александрово/Читалище/
- 16.08. – 18:30 ч. – с. Порой
- 16.08. -19:30 ч. – с. Гълъбец /Кметство/
- 11.09.- 11:00 ч. – с. Габерово /Кметство/
- 17.08. – 12:00 ч. – с. Дъбник /Училище/
- 11.09.- 10:00 ч.– с. Бата и с. Белодол /Кметство/
- 23.08. – 18:00 ч. – с. Горица /Читалище/
- 23.08.- 19:30 ч. – с. Козичино /Кметство/



– 19.09 – 12.00 ч. – гр. Поморие

След окончателното оформяне на проекта на стратегията, същия беше предложен на обществено обсъждане, което се проведе на 19.09.2023 г. в зала №1 на Община Поморие. Проведените дискусии и дадените предложения по време на обсъжданията оформиха окончателно вида на СВОМР. Стратегията за местно развитие беше представена и приета на Общото събрание на МИГ, състояло се на 19.09.2023 г.

След публикуване на нормативните документи по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ и допълващо финансиране с финансов ресурс от ЕСФ+ и ЕФРР е актуализирана изготвената СВОМР и са проведени нови срещи, съгласуване и обществено обсъждане, като целта е използвайки цялата информация и данни за периода на подготовка да се запознае подробно всяка заинтересована страна с новостите и начина по който подхода ще се осъществи на територията на МИГ Поморие през програмен период 2023 – 2027 г. Проведоха се срещи за представяне на актуализираната Стратегия за ВОМР на следните населени места и дати:

с. Бата – 07.04.2025 г.

с. Страцин – 09.04.2025 г.

с. Медово – 09.04.2025 г.

На 10.04.2025 г. се проведе среща с директорите на училища и детски градини, на които беше представена актуализираната Стратегия и по-конкретно дейностите, които касаят образователната инфраструктура, дейностите по Програма „Образование“ и други аспекти на Стратегията на МИГ Поморие за тази целева група.

На 15.04.2025 г. се проведе среща с туристическия бранш. На срещата присъстваха освен представители на туристическия бранш и представители на Община Поморие, общински предприятия, представители на хотелиерския бизнес, както и представители на Исторически музей – Поморие, синдикални организации, Директор на Бюрото по труда - гр. Поморие, Полиция, Пожарна, общински съветници, както и много регионални медии. Освен мерките по Стратегията, бяха представени и иновативни решения, заложи в Стратегията (установяване на Геопарк Поморие и създаване на стратегия за интелигентни селища).

В периода на процеса за популяризиране и изготвяне на новата стратегия на МИГ Поморие се включиха широк спектър от групи заинтересовани лица. В рамките на трите сектора, стопански, нестопански и публичен се детайлизираха допълнително представителите на тези групи, които имат пряко отношение и интерес към отделните мерки за включване в СВОМР по източници на финансиране.

След кампанията и всички проведени срещи, на 24.04.2025 г. се проведе обществено обсъждане на актуализираната Стратегия за ВОМР. На него бяха представени мерките, заложи в Стратегията, както и заложените в новия период иновативни решения (установяване на Геопарк Поморие и създаване на стратегия за интелигентни селища).

Така изготвеният окончателен вариант на СВОМР с включените предложения на представители от местната общност беше приет с мнозинство от Общото събрание на МИГ Поморие на 05.05.2025 г.



Съответствие на стратегията с Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2:

Настоящата Стратегия е изготвена в съответствие със стратегическите приоритети, залегнали в Интегрираната териториална стратегия за развитие Югоизточен район за периода 2021–2027 г., както следва: Стратегически приоритет 1: Подкрепа за устойчива и интелигентна икономика на Югоизточен регион : Специфична цел 1.1. Засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии; Специфична цел 1.2. Развитие на синя икономика, туризъм и селско стопанство с повишена добавена стойност

Стратегически приоритет 2: Подобряване на образователното равнище на населението и качеството на живот в ЮИР

Специфична цел 2.1. Инвестиции в човешки ресурси

Специфична цел 2.2. Подобряване на здравната, социалната, културната и спортната инфраструктура и достъпа до услуги

Специфична цел 2.3. Изграждане и/или рехабилитация на техническата инфраструктура

Специфична цел 2.4. Чиста околна среда

2.2. Групи/сектори заинтересовани лица, участвали в процеса на съгласуване на стратегията:

Публичен сектор

Местна власт

Регионални и държавни структури, действащи на територията на Община Поморие

Образователни институции

Стопански сектор

Земеделски производители

Местен бизнес

Нестопански сектор

СНЦ в обществена и частна полза, вкл. фондации

Читалища

Спортни клубове

Представители на уязвими групи

Физически лица

3. Анализ на нуждите и потенциала за развитие на територията: (не повече от 10 страници)

3.1. Описание на ситуацията на територията на МИГ към момента на кандидатстване:

Територията на МИГ Поморие обхваща Община Поморие, която се намира в Югоизточна България и е една от съставните общини на област Бургас. Общата ѝ територия е 413,3 кв.км., което е 5.3% от територията на областта. Като най-силното конкурентно предимство на община Поморие може да се отбележи излазът ѝ на Черно море, както и благоприятното географско разположение спрямо международните инфраструктурни коридори.

Релефът на общината е предимно равнинен. Районът на Община Поморие попада в Преходно-континенталната **климатична област** и по-точно - в климатичния район на Източна Стара планина. Климатът е умерено-континентален със засилено влияние на Черно море.



Основните реки са две: на юг Хаджийска река и река Ахелой, а най-северната част се отводнява от река Двойница, която води началото си западно от село Козичино. Освен тях в цялата община се стопанисват още 7 микроязовира. Друг голям воден басейн в общината е Поморийското езеро, което представлява лагуна с естествен произход. **Поморийското езеро** е практически запазено от замърсяване и е една от запазените относително чисти лагуни по крайбрежието ни. На територията на Община Поморие преобладават чернозем смолници, канелени горски и ливадно-блатни **почви**. Земеделските територии заемат около 66,8 % от общата площ на общината. Наличието на плодородна земеделска земя създава възможности за производство на селскостопанска продукция като суровина за хранително-вкусовата промишленост. Значителен дял земеделски земи и плодородни почви са подходящи за отглеждане на зърнено-хлебни, зърнено-фуражни и технически култури и трайни насаждения. Територията на Община Поморие се характеризира с изключително богато **биоразнообразие** благодарение на разнообразният релеф и благоприятните климатични условия. Най-голям недостиг на публични озеленени площи се отчита в градовете Поморие и Ахелой поради прекаленото застрояване и пренаселване на тези населени места особено през летния сезон. Друг проблем неравномерното разполагане на озеленените площи. Освен това идентифициран проблем е и напояването и поддържането на тези площи, което се извършва на ръка и недостатъчно ефективно. Община Поморие се намира в много благоприятно географско и **транспортно-комуникационно местоположение** спрямо главните инфраструктури коридори. Този фактор ще оказва положително влияние на социално-икономическото ѝ развитие. **Комуникационната инфраструктура** на територията на общината служи за обвързване на общинската информационна мрежа с националната, европейските и световни системи/главно Интернет, при най-достъпни цени за потребителя/. Доброто качество на телефонната мрежа, като основна инфраструктура за интегралните съобщителни услуги, е с определящо значение за развитието на всяка териториална общност. Дейността по **водоснабдяване и канализация** на територията на общината се осъществява от ВиК ЕАД - гр.Бургас. Територията на Община Поморие попада изцяло в обхвата на **електроразпределителен район** Поморие от електропреносен район Бургас. **Демографското състояние** в градовете показва същата тенденция към намаляване на населението, каквато се наблюдава при общините. В резултат на относително ниската раждаемост и тенденцията на застаряване на населението, дялът на хората в под-трудоспособна възраст в община Поморие намалява. По голямата част от трудоспособното население е концентрирано в градовете близо 68%, а 32% от трудоспособното население живее в селата. В Община Поморие към настоящия момент функционират множество **социални услуги**, които до голяма степен покриват нуждите на местното население.

Здравното обслужване на населението на община Поморие се осъществява от: МБАЛ „Поморие“ ЕООД; АПМП „Здраве“; Медицински център I; Филиал на ЦСМП; Амбулатории за първични практики на лекари по населени места; Индивидуални стоматологични практики; Специализирани индивидуални практики; Клинични лаборатории „Лина“; Микробиологична лаборатория. На територията на Община Поморие, действат **19 образователни институции и един център за подкрепа за личностно развитие-общински детски комплекс**. Богатото културно-историческото наследство на територията на община Поморие създава множество предпоставки за диверсификация на източниците за устойчиво местно развитие, предвид



обстоятелството, че вътрешните зони на общината дават много възможности за алтернативен туризъм (културен, еко, спа, селски), който да привлече туристи, да разнообрази икономическата база и да създаде нова заетост. На територията на Община Поморие има 15 народни читалища. Читалищата са единствените обществени сгради в селските населени места, в които се извършва социално-културна дейност и все още не са загубили културно-просветната си значимост. На територията на община Поморие са създадени и активно действат множество **спортни клубове и сдружения**.

В Община Поморие броят на безработните лица към 6 септември 2021 г. е 1349, а икономически активните лица 5508. Общата характеристика на икономиката на община Поморие показва, че това е водеща икономическа дейност не само в третичния сектор, а в местната икономика. Туризмът идентифициран като икономическата дейност „Хотелиерство и ресторантьорство“ е с традиции в общината. Предприятията в основната си част са от типа „микро“ (с брой на заетите до 9 души). Данните за броя на наетите лица показват, че търговията и сервизните услуги са на второ място след туризма. Към 2018 г. в разглежданата икономическа дейност са наети 756 д., или от общо наетите в общинската икономика. Същевременно, по брой на предприятията, най-голям е броят на предприятията, функциониращи в сферата на търговията и ремонта на автомобили и мотоциклети. Строителството, разглеждано като икономическа дейност в сектор „Услуги“ е свързано с дейността на няколко фирми. Те осъществяват различни строителни работи в сферата на жилищното, туристическото, пътното и др. видове строителство. Преработващата промишленост включва различни по своя характер икономически дейности. Тя осигурява заетост на част от работната сила в общината. В структурата на преработващата промишленост водеща е дейността „Производство на храни, напитки и тютюневи изделия“. Традиционно община Поморие е специализирана във винопроизводството. Основно място в аграрния сектор заема селското стопанство. От зърнените култури са застъпени, традиционни за общината - пшеница, ечемик, ръж, царевица. Отглеждат се и някои технически зърнени култури – основно маслодаен слънчоглед. Трайните насаждения заемат второ място по използвана площ в структурата на обработваемите земи. Те са от лозови масиви и от овощни насаждения. Неголяма площ заемат етерично-маслени култури (основно лавандула). Лозовите насаждения включват 24,6 хил. дка. В селското, горското и рибното стопанство през 2019 г. съвкупно функционират общо 197 предприятия, като броят им е нараснал с близо 30% спрямо този през 2014 г. Силно стеснени са видовете и броя на отглежданите селскостопански животни в общината.

3.2. Идентифицирани групи от заинтересовани от изпълнението на стратегията за ВОМР лица на територията на МИГ:

В периода на процеса за популяризиране и изготвяне на новата стратегия на МИГ Поморие се включиха широк спектър от групи заинтересовани лица. В рамките на трите сектора, стопански, нестопански и публичен се детайлизираха допълнително представителите на тези групи, които имат пряко отношение и интерес към отделните мерки за включване в СВОМР по източници на финансиране. Анализирани в проучването групи **заинтересовани страни са 10 броя**. В анкетите и по време на информационната кампания бяха **идентифицирани 9 групи заинтересовани страни на територията с най-голям принос и интерес за**



изготвянето на Стратегията за ВОМР на МИГ Поморие 2023-2027, чийто потребности могат да бъдат задоволени чрез включените мерки, както следва:

Публичен сектор

- Местна власт
- Образователни институции

Стопански сектор

- Земеделски производители
- Местен бизнес

Нестопански сектор

- СНЦ в обществена и частна полза, вкл. фондации
- Читалища
- Спортни клубове
- Представители на уязвими групи
- Физически лица

В тази връзка, в рамките на проведените обществени обсъждания и обучения в процеса на разработване на стратегията се включиха около 90 % от заинтересованите страни, което декларира активното участие на общността и желанието за интегрирано развитие на идентифицираните заинтересовани страни от територията на МИГ Поморие.

На база на проведените дискусии и мнения от заинтересованите страни, МИГ Поморие включи в Стратегията за ВОМР в дейностите по мерките, както и в критериите за оценка - потенциални за бъдещите бенефициенти възможности за кандидатстване и осъществяване на инвестиционни намерения. По време на срещите беше представен и дългосрочния проект за установяване на Геопарк на територията на община Поморие, като част от световната мрежа от геопаркове към ЮНЕСКО. Аудиторията беше запозната и с намерението на МИГ Поморие да разработи Стратегия за създаване на интелигентни селища, както и да включи дейности по мерките към СВОМР, подкрепящи тази иновация.

3.3. Наличие на уязвими и малцинствени групи на територията на МИГ и описание на техните потребности:

Наименование на критерия	Брой
общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания	1 419
общ брой на децата с трайни увреждания до 18-годишна възраст	54
общ брой на лицата с трайни увреждания	1 471
общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст	466
общ брой на децата с трайни увреждания, живеещи в домашна среда	32
брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	143
общ брой на пълнолетните лица с психични разстройства	46
брой на пълнолетните лица с психични разстройства в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	18
общ брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения	181
брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	21



общ брой на пълнолетните лица с физически увреждания	1 419
брой на пълнолетните лица с физически увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	83
общ брой на пълнолетните лица с деменция	39
брой на пълнолетните лица с деменция в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	11
общ брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания	43
брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	13
брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания	6 456
брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	56
брой на живеещите в домашна среда деца с трайни увреждания	48
общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания с определена чужда помощ	92
брой на живеещите в домашна среда пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ	61
общ брой на лицата в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване	202
брой на живеещите в домашна среда лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване	143
брой безработните лица	1349
брой роми в риск от социално изключване	879

Съгласно преброяването на населението към 2021 г. в Община Поморие към българската етническа група са се самоопределили 17080 от общото население на общината, към турската – 4167, към ромската – 879 и друга – 548 души. Основно вероизповедание е източноправославното християнство.

Потребности на уязвимите групи

Факторът безработица е свързан със социално-икономическото развитие на общината и е основна причина за емиграцията на активното работоспособно население. Безработицата може да се приеме като основен рисков фактор, свързан с доходите и стандарта на живот на хората в трудоспособна възраст. От групата на безработните най-засегнати са лица с намалена работоспособност/с увреждания и представители на етническите малцинства. Основни проблеми в общия случай са социалната изолация, липса на трудов опит или квалификация, загубата на трудови навици, ниската мотивация за работа, трайно намалена или загубена работоспособност в следствие на заболяване, ангажираност в семейството - особено за самотните родители, майки на малки деца.

Въпреки относително оптималния брой на лечебни заведения за специализирана медицинска помощ, общият брой на работещите специалисти в извънболничната и болничната медицинска помощ е недостатъчен, което рефлектира върху качеството на медицинските услуги. Поради липса на достатъчен брой общопрактикуващи лекари и дентални лекари физическото обслужване на пациенти в селата е затруднено. Откроява се нуждата от подобряване на здравните услуги и здравната култура на уязвимите и малцинствените групи на територията.



Необходимо е осигуряването на социално-здравна медиация, социално включване и подкрепа за преодоляване на стереотипи и дискриминационни практики на тази група от обществото. На територията на МИГ Поморие се наблюдават проблеми, свързани със задържането на деца от малцинствените групи в системата на образованието. Необходимо е приобщаване и образователната интеграция на деца и ученици от уязвими групи, както и осигуряване на равен достъп до качествено образование на всички деца и ученици.

3.4. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите на територията на МИГ:

Използваните методологии за SWOT анализ се базират на представен хибриден метод, който елиминира слабостите в извършения анализ и създава стъпки за оценката им, като използва техника, включваща **аналитичен йерархичен процес (АНР)**, като първа стъпка и се комбинира с така наречената **многослойна концепция за вземане на решения (MADMP)** като втора стъпка от оценката по приоритети на SWOT анализа.

В първата стъпка се извършва класиране на потребностите в SWOT анализа върху следните тематични групи:

- Природни ресурси и околна среда;
- Техническа инфраструктура;
- Социална инфраструктура;
- Икономика.

Четири елемента на SWOT- анализа (силни; слаби страни, заплахи и възможности) са класирани по важност, както следва:

А - висока, В - средна и С - ниска.

Във втората стъпка от SWOT анализа слабите страни, заплахите и възможностите, които са с приоритет висок и среден (А и В), се приоритизират по следните **критерии**:

1. Опазване на околната среда/чисти технологии/кръгова икономика;
2. Национални и регионални приоритети;
3. Социален ефект/принос;
4. Знания и иновации;
5. Неотложност от адресиране и източници на финансиране;
6. Преодоляване на демографски, социални и културни бариери (социално-икономически).

Като последен етап от оценката, в зависимост от **броя на критериите**, на които отговаря даден елемент от тематичните групи, те се подреждат по следните приоритети:

От 0 - 2 - нисък приоритет, 3 - 4 - среден приоритет, 5 и повече - висок приоритет

Природни ресурси и околна среда			
СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Благоприятно географско положение и климатични условия – А;	Горските територии заемат 25,23% от общата площ на общината – С; Голяма част от населението на Община Поморие се	Финансиране и използване на язовирите на територията за водоснабдяване – В-1,2;	Продължителна суша и недостатъчно водоснабдяване на общината от Язовир Камчия – А-1,5;



Защитена зони по Натура 2000 (14 броя) -А Наличие на плодородна земеделска земя - 66,2% от общата площ на Общината – А; Използване на Регионално депо за отпадъци "Братово - запад" – В; - Възможности за използване на природните ресурси за развитие на туризъм, екологично земеделие, преработвателна промишленост, търговия – А.	отоплява с твърди горива през зимните месеци- А -1,2,3; Голямо количество отпадъци, образувани през летния туристически сезон и необходимост от повишаване осведомеността на населението – А-1,2,3,4; Недостиг на публични озеленени площи в гр. Поморие и в другите населени места, както недостатъчно техническо обезпечаване за тяхната поддръжка – А-1,2,3,5; Недостатъчно използване на новите технологии в опазването на околната среда и природните дадености- В-1,4;	Финансиране на възобновяеми източници на енергия – А-1,2,3,4,5;	Обезсоляване на Поморийското езеро в резултат на дъждовни и сладки води – В-1,2,5; Изчезване или намаляване на популацията на някои видове и местообитания в резултат на климатичните промени – С-1,2; Промяна на климата и риск от природни бедствия - А-1,2; Недостатъчни средства за консервация и опазване на природните дадености в защитените територии по Натура 2000 и тежки административни процедури за одобрение и изпълнение- А-1,2,5
Техническа инфраструктура			
СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Добра морска и сухопътна локация – А; Изградена водопроводна мрежа и ПСОВ „Поморие“ в по-голяма част на Общината- А; Електрифицирани населени места – А;	Лошо състояние на част от общинските пътища – А-2,3,5; Неизградена канализационна мрежа в отдалечените от гр. Поморие населени места на територията	Финансиране на проекти за изграждане на възобновяеми енергийни източници - А-1,2,3,5; Подобряване на връзките на общинския център	Липса на изградена газификационна система- В-1,2; Влошаване качеството на предоставяните транспортни услуги на територията на МИГ Поморие-С;



Изпълнени редица проекти за енергийна ефективност от страна на Община Поморие –А; Санирани и обновени обществените сгради-А; Подменени осветителни тела на територията на Каблешково, Ахелой, Каменар и Поморие-В	на МИГ Поморие – А-1,2,3,5; Недостатъчно използване на щадящи околната среда възобновяеми енергийни източници- А-1,2,4; Остарял и амортизиран жилищен фонд в малките населени места- С; Наситен трафик в централната част на града, особено през активния летен сезон и липса на паркоместа-А-3,5,6; Липса на цялостна вело-мрежа-В-1,2,3,5;	със селата за поддържане на жизнеността им чрез обмен на услуги-В-2,3,4,6; Подобряване на условията на живот във всички населени места (паркове, спортни площадки, осветление, напояване) и на общинските пътища- А-1,2,3,4,5,6; Възстановяване на напоителните системи и изграждане на нови- В-3,5,6;	Влошаване състоянието на техническата и малка по мащаби инфраструктура, поради липса на средства и отлагани ремонти в малките населени места-А-3,5,6.
Социална инфраструктура			
СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Население в трудоспособна възраст (60%) и ниска безработица-А; Съотношение градско – селско население без промяна през последните 6 години-С; Наличие на специализирани болници и центрове за рехабилитация, вкл. калолечение -А; Оптимизиран брой на детските	Отрицателен естествен прираст, предимно в малките населени места-А-3,5,6; Натоварване на лечебните заведения и недостатъчно добро ниво на медицинско обслужване особено през активния туристически сезон - А-2,3,5,6; Амортизирана и остаряла образователна инфраструктура в	Съхраняване на демографския потенциал с грижа към младите хора, като например– А 2,3,4,6; Подобряване качеството на училищното образование, обучение за подобряване на квалификацията на работната сила и осигуряване на подходяща среда за социално включване- В-2,3,4,5,6;	Миграция кум поголемите градове поради икономически причини и задълбочаване на териториалния дисбаланс – В-2,3,5,6,; Преобладаващо население с основно и средно образование; наличие ученици, отпадащи от училище особено в маргинализираните



заведения, задовляващ услугата по населени места-А; Целенасочена политика за подобряване качеството и обхвата на социалните -А; Богато културно- историческо наследство -А; Добре развита мрежа от културни институции с богат културен календар- В; Наличие на различни спортни клубове с богат спортен календар-В;	малките населени места-А-2,3,4,5,6; Намаляване на учениците-В- 2,3,4,5,6;; Недостатъчна обвързаност на нуждите на пазара на труда с образователната система в общината- В-2,3,4,5,6; Голям брой деца и ученици в риск от социално изключване-А- 2,3,4,5,6; Недостатъчни средства за опазване и поддържане на недвижимите културни ценности особено в малките населени места-А- 3,5,6; Липса на финансиране за модернизиране на материално- техническата база в малките населени места-А-3,5,6;	Подобряване на образователната инфраструктура и устойчиво интегриране на ромите в образователната система-А-2,3,4,5,6; Устойчиво развитие на културно- историческите обекти на община Поморие -А-2,3,5; Наличие на неизползван ресурс от минерални води на територията на селата Медово и Каменар -В-1,3,4; Потенциал за развитие на различни форми на спортен туризъм В-2,3,5; Налични терени за спорт и атракции в селата, чиито потенциал не е разработен-А-2,3,5; Създаване на Геопарк на територията на МИГ Поморие и - възможности за трансгранично сътрудничество А- 1,2,3,4,5;	общности-В- 2,3,4,5,6;; Продължаващо застаряване на населението и нарастване на абсолютния и относителен дял на населението на възраст над 65 години-В-2,3; Задълбочаване на изолацията на вътрешните части на общината-В-2,3,5,6.
Икономика			
СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Добри икономически показатели-А; Икономиката на община Поморие има	Концентриране на квалифицирани кадри в общинския център-В-3,5,6;	Използване на възможности за технологична като превантивна мярка за	Външни икономически кризи, които оказват влияние върху



силно изразен, доминиращ туристически профил и допълващите го под-сектори от обслужващата туризма -А; Нивата на заетост са относително постоянни-А; Добро усвояване на европейски средства по европейските фондове-В; Разнообразие на туристически услуги, както и на видове туризъм и добра рекламна кампания-А; -Добра информационна и рекламна кампания на Община Поморие като туристическа дестинация-В; Добре развит сектор на услугите -В; Балансирани и стабилни публични приходи и разходи на Община Поморие и финансова стабилност-А; Ръст на микропредприятията в региона-А; Тенденция за създаване на нови лозови, зеленчукови и овощни масиви-А;	Липса на чуждестранни инвестиции през последните няколко години-В-2,3,4,5,6; Недостиг и неравномерност в търсенето на квалифицирана работна ръка особено през летния туристически сезон-А-3,5,6; Необходимост от модернизиране на производствените структури, както и от внедряване на иновации -А-2,3,4,5,6; Недостатъчно финансиране на микропредприятията при 53% от заетите лица-А-3,5,6; Намаляване на дела на зеленчукопроизводството и животновъдството в селското стопанство-А-2,3,5,6; Слабо изградени къси вериги на доставка на селскостопанска продукция; слабо развито сътрудничество между земеделските стопани, както и предлагани директно	финансови и други световни кризи-А-2,3,4; Удължаване на сезонната използваемост на туристическите ресурси и привлекателността на туристическите обекти-А-2,3,5; Включване на принципите на кръговата и устойчива икономика, както в селското стопанство, така и в другите сектори на икономиката - А-1,2,3,4,5,6; Развитие и оптимално използване на публично-частните партньорства-А-2,3,5	състоянието на икономиката и пряко върху всички дейности, свързани с туризма-А-2,3,5,6; Състоянието на икономиката зависи от външни фактори като част от областната, регионалната и националната икономика-В-2,3,5; Намаляване на преките частни инвестиции-А-2,3,5,6.
--	--	---	--



	от производителя продукти-А-2,3,5,6		
Получените резултати от SWOT анализа служат за определяне на целите и приоритетите за развитие на територията на МИГ Поморие в зависимост от финансирането допустимо по Стратегията за ВОМР и идентифицираните нужди на местната общност.			
4. Цели на стратегията, включително измерими целеви стойности за резултатите, и съответните планирани действия: <i>(не повече от 10 страници)</i>			
4.1. Цели на стратегията и приоритети за развитие на територията:			
Приоритетите и специфичните цели са формулирани след детайлно проучване на територията, провеждане на множество срещи на екипа на проекта и външните експерти, с представители на трите сектора, както и провеждане на серия информационни срещи и обучения с различните целеви групи. Използваните комуникационни инструменти помогнаха на екипа разработващ СВОМР на МИГ Поморие да акумулира информация относно броя потенциални проекти, които да адресират проблемните зони и нужди на територията в различните сфери. Основните слаби страни, идентифицирани в резултат от цялостният SWOT анализ (на база проучвания, интервюта и анкети, срещи и обществено обсъждане) могат да бъдат обобщени като: • икономически • социални • инфраструктурни С оглед на потребностите и потенциала на територията са дефинирани целите и приоритетите на стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ Поморие. Главната стратегическа цел за развитие на територията на МИГ Поморие е: Повишаване качеството на условията на живот чрез изграждане и обновяване на инфраструктура, подкрепа за въвеждането на иновации и стимулиране конкурентоспособността на местната икономика, осигуряване на възможности за трудова реализация, качествено образование и устойчиво развитие на културния и туристически потенциал на територията. Ограниченото разкриване на нови работни места във всички икономически сектори, сезонната заетост и ниската предприемаческа активност представляват предпоставка за влошаване на икономическото положение на територията на МИГ. В следствие на тези фактори се идентифицира първият приоритет за развитие на територията: Приоритет 1: Повишаване конкурентоспособността на местната икономика, насърчаване на иновационната активност и развитие на устойчив бизнес Специфична цел 1.1 <i>Развитие на земеделски стопанства и повишаване на конкурентоспособността на местната икономика</i> Специфична цел 1.2 <i>Насърчаване на иновациите, растежа и устойчивото социално-икономическо развитие</i>			



Недоизградената инфраструктура, увеличаващият се брой на хората от рисковите групи и групите в неравностойно положение в малките населени места, както и недостатъчната култура и информираност на населението в областта на опазването на околната среда и оползотворяването на отпадъците води до необходимостта от подкрепа в тези области. Недостатъчните средства за опазване и поддържане на недвижимите културни ценности, за съхраняване и опазване на природното наследство и за въвеждане на иновативни решения за създаване на устойчиви модели на територията налагат въвеждането на комплексна интервенция, насочена към преодоляване на изброените дефицити чрез формулиране на втория приоритет в стратегията за ВОМР:

Приоритет 2:

Стимулиране на местното икономическо и културно развитие, насърчаване на социалното приобщаване и опазване на околната среда

Специфична цел 2.1

Стимулиране на устойчивото икономическо развитие, образователна интеграция и туристически потенциал чрез подобряване състоянието на общинската инфраструктура

Специфична цел 2.2

Подкрепа за културната и териториална идентичност, въвеждане на иновативни дейности и развитие на интелигентни селища. Опазване и съхранение на околната среда

Целите на Стратегията, приоритетите за развитието на територията и интервенции, с които ще се постигне това, са представени в следната графика:



С прилагането на СВОМР на МИГ Поморие през програмен период 2023-2027 г. се покриват и част от специфичните цели съгласно чл. 6 от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година.



4.2. Измерими целеви стойности за резултатите (индикатори):

4.2.1. Индикатори за цялостното прилагане на стратегията за ВОМР – задължителни и специфични за МИГ:

ИНДИКАТОРИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЦЯЛОСТНОТО ПРИЛАГАНЕ НА СВОМР				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 30.09.2029 г.	Източник на информация
Изпълнение/ продукт	Проекти, финансирани по СВОМР	Брой	22	База данни на МИГ, ИСУН 2020 – Модул за управление на проекти и отчитане
	Обща стойност на безвъзмездната финансова помощ	Лева	5 867 400	
	Обща стойност на сключените договори с бенефициенти	Лева	7 867 400	
Резултат	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“	Брой	9	Мониторинг и оценка за изпълнение на СВОМР
	Брой модернизирани земеделски стопанства/предприятия	Брой	8	
	Брой проекти, стимулиращи социално-икономическото и/или културно развитие на територията	Брой	11	
	Създадена/подобрана обществена инфраструктура	Брой	5	
	R.41 „Свързани европейски селски райони: Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до услуги и инфраструктура чрез инвестиции от ОСП	%	60	Годишни доклади на МИГ към УО Документация към проектите
	R.40 „Интелигентен икономически преход в селските райони: Брой на подкрепени стратегии за „умни села“	Брой	1	
	R.0 „Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари	Брой	200	



	и други дейности, свързани с трансфер на знания“			
	Брой мониторингови оценки по време на периода на изпълнение на СВOMP	Брой	5	
	Брой проекти, подкрепящи иновации на територията	Брой	1	
	Брой проекти, подкрепящи териториалната идентичност на територията	Брой	1	

4.2.2. Индикатори по мерки:

Мярка 1: ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 30.09.2029 г.	Източник на информация
Изпълнение/ продукт	Финансирани проекти	Брой	6	База данни на МИГ, ИСУН 2020 – Модул за управление на проекти и отчитане
	Обща стойност на безвъзмездната финансова помощ	Лева	850 000	
	Обща стойност на сключените договори	Лева	1 700 000	
Резултат	Брой модернизирани земеделски стопанства/предприятия	Брой	6	Мониторинг и оценка за изпълнение на СВOMP
	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“	Брой	4	Годишни доклади на МИГ към УО Документация към проектите
Мярка 2: Инвестиции за преработка на селскостопански продукти				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 30.09.2029 г.	Източник на информация
Изпълнение/ продукт	Финансирани проекти	Брой	2	База данни на МИГ, ИСУН 2020 – Модул за управление на
	Обща стойност на безвъзмездната финансова помощ	Лева	300 000	



	Обща стойност на сключените договори	Лева	600 000	проекти и отчитане
Резултат	Брой модернизирани земеделски стопанства/предприятия	Брой	2	Мониторинг и оценка за изпълнение на СВОМР
	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“	Брой	2	Годишни доклади на МИГ към УО Документация към проектите
Мярка 3: Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 30.09.2029 г.	Източник на информация
Изпълнение/ продукт	Финансирани проекти	Брой	6	База данни на МИГ, ИСУН 2020 – Модул за управление на проекти и отчитане
	Обща стойност на безвъзмездната финансова помощ	Лева	850 000	
	Обща стойност на сключените договори	Лева	1 700 000	
Резултат	Брой проекти, стимулиращи социално-икономическото и/или културно развитие на територията	Брой	6	Мониторинг и оценка за изпълнение на СВОМР
	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“	Брой	3	Годишни доклади на МИГ към УО Документация към проектите
Мярка 4: Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони				



Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 30.09.2029 г.	Източник на информация
Изпълнение/ продукт	Финансирани проекти	Брой	5	База данни на МИГ, ИСУН 2020 – Модул за управление на проекти и отчитане
	Обща стойност на безвъзмездната финансова помощ	Лева	2 000 000	
	Обща стойност на сключените договори	Лева	2 000 000	
Резултат	R.41 „Свързани европейски селски райони: Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до услуги и инфраструктура чрез инвестиции от ОСП	%	60	Мониторинг и оценка за изпълнение на СВОМР
	Създадена/подобрана обществена инфраструктура	Брой	5	Годишни доклади на МИГ към УО
	Брой проекти, стимулиращи социално-икономическото и/или културно развитие на територията	Брой	5	Документация към проектите
Мярка 5: Сътрудничество и подготвителни дейности за него				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 30.09.2029 г.	Източник на информация
Изпълнение/ продукт	Финансирани проекти	Брой	3	База данни на МИГ, ИСУН 2020 – Модул за управление на проекти и отчитане
	Обща стойност на безвъзмездната финансова помощ	Лева	400 550	
	Обща стойност на сключените договори	Лева	400 550	
Резултат	Брой проекти, подкрепящи иновации на територията	Брой	1	Мониторинг и оценка за



	R.40 „Интелигентен икономически преход в селските райони: Брой на подкрепени стратегии за „умни села“	Брой	1	изпълнение на СВOMP Годишни доклади на МИГ към УО
	Брой проекти, подкрепящи териториалната идентичност на територията	Брой	1	Документация към проектите

Мярка 6: Управление, мониторинг и оценка и популяризиране

Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 30.09.2029 г.	Източник на информация
Изпълнение/ продукт	Обща стойност на безвъзмездната финансова помощ	Лева	1 466 850	База данни на МИГ, ИСУН 2020 – Модул за управление на проекти и отчитане
	Обща стойност на сключените договори	Лева	1 466 850	
Резултат	Брой мониторингови оценки по време на периода на изпълнение на СВOMP	Брой	5	Мониторинг и оценка за изпълнение на СВOMP Годишни доклади на МИГ към УО Документация към проектите
	R.0 „Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания“.	Брой	200	

4.3. Планирани дейности за постигане на целите и приоритетите на стратегията

Проектните и дейностите по тях ще се изпълняват на територията на МИГ Поморие. Всички дейности, допустими за подпомагане по мерките от стратегията садопустими за финансиране, в случай че не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС.

Планираните дейности за изпълнението на целите и приоритетите в съответствие с идентифицираните потребности и потенциал на територията, както и мерките по Стратегията за BOMP са показани нагледно в следната таблица:



Специфична цел	Дейности за изпълнение на СВОМР	Допустими кандидати	Индикатор и (целови стойности)	Времеви обхват	Бюджет (лв.)
СЦ 1.1: Развитие на земеделски стопанства и повишаване на конкурентоспособността на местната икономика	Дейностите по мерки: Мярка 1: „Инвестиции в земеделски стопанства“ Мярка 2: „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“	Земеделски стопани, Групи/организации на производители; Преработвателни на селскостопански продукти	Брой модернизиращи земеделски стопанства/предприятия - 8 Нови работни места по подкрепените проекти - 6	2025-2029 г.	1 150 000
СЦ 1.2: Насърчаване на иновациите, растежа и устойчивото социално-икономическо развитие	Дейностите по мярка: 3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“	Земеделски стопани; Микропредприятия; Физически лица, регистрирани по Закона за занаятите	Брой проекти, стимулиращи социално-икономическото и/или културно развитие на територията – 6 Нови работни места по подкрепените проекти - 3	2025-2029 г.	850 000
СЦ 2.1: Стимулиране на устойчивото икономическо развитие, образователна интеграция и	Дейностите по мярка: 4 „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“	Община Поморие	Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до услуги и	2025-2029 г.	2 000 000



туристически потенциал чрез подобряване състоянието на общинската инфраструктура			инфраструктура чрез инвестиции от ОСП – 60% Създадена/п одобрена обществена инфраструктура – 5 Брой проекти, стимулиращ и социално-икономическото и/или културно развитие на територията- 5		
СЦ 2.2: Подкрепа за културната и териториална идентичност, въвеждане на иновативни дейности и развитие на интелигентни и селища. Опазване и съхранение на околната среда.	Дейности по мярка : 5., „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“	МИГ Поморие	Брой проекти, подкрепящи иновации на територията – 1; Брой на подкрепени стратегии за „умни села“ – 1; Брой проекти, подкрепящи териториалната идентичност на територията – 1;	2025-2029 г.	400 550



5. Описание на мерките: (не повече от 4 страници за всяка мярка)

Мерки и дейности, финансирани от ЕЗФРСР:

Мярка 1: Инвестиции в земеделски стопанства

Описание на целите:

Мярката ще доведе до постигането на Специфична цел 1.1 „Развитие на земеделски стопанства и повишаване на конкурентоспособността на местната икономика” от СВОМР, свързана с Приоритет 1 „Повишаване конкурентоспособността на местната икономика, насърчаване на иновационната активност и развитие на устойчив бизнес“ на СВОМР, на специфична цел „Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни дейности“ и специфична цел „Насърчаване на устойчивата и качествена заетост“ при прилагането на подхода ВОМР. С изпълнението на допустимите дейности по мярката ще допринесе за смекчаване на изменението на климата, чрез устойчиво и ефикасно управление на природните ресурси, с подкрепа на биопроизводство и модернизиране на земеделските стопанства с приоритет въвеждане на иновации и цифровизации.

Допустими кандидати:

1. Земеделски стопани, допустими за подпомагане, трябва да отговарят и на следните условия:

- да са физически лица или;
- да са юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите, Закона за вероизповеданията или създадени по Закона за Селскостопанската академия;
- да имат разработен бизнес план за дейностите в земеделското стопанство и доказващ подобряване на дейността на земеделското стопанство чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности. Проектите следва да бъдат устойчиви и финансово жизнеспособни.



	2. Групи и организации на производители, допустими за подпомагане, трябва да отговарят и на следните условия: - да са признати като група или организация на производители, в съответствие с националното и/или европейското законодателство за организации и/или групи на производители; - да имат разработен бизнес план за дейностите в групата/организацията на производители и доказващ подобряване на дейността ѝ чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности. Допустимите кандидати/бенефициенти трябва да имат постоянен адрес или седалище на територията на МИГ.
Допустими дейности:	– Дейности в земеделските стопанства, свързани с производството на селскостопански продукти включени в приложение I на Договора за функционирането на Европейския съюз или памук, с изключение на риба и рибни продукти; – Дейности, свързани с модернизация и механизация /инвестиции във физически активи/, свързана с намаляване на производствените разходи и повишаване производителността на труда; – Дейности, пряко свързани с подобряване на енергийната ефективност на стопанствата; – Дейности за съхранение на земеделската продукция с цел запазване качеството на продукцията; – Дейности, насочени към опазване на компонентите на околната среда за биологично производство и прецизно/интелигентно/цифрово земеделие; – Дейности, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции; – Дейности, свързани с придобиване на недвижима собственост, свързана с дейността на земеделските стопанства; – Дейности, свързани със създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, десертни



	лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед и бързорастящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия; – Дейности, свързани с производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление за нуждите на земеделските стопанства. – Основни земеделски инвестиции, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции. Инсталациите за производство на енергия от ВЕИ не трябва да надвишава мощност от 1 мегават и трябва да са в съответствие с условията за устойчивост в Закона за енергията от възобновяеми източници.
Допустими разходи:	- строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване; – закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, включително безпилотни летателни системи и прилежащия към тях инвентар; – общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение; – компютърен софтуер; – други нематериални активи, различни от софтуер (книги, филми и др.); – основни земеделски инвестиции, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции; – закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната



	операция, свързани с основната дейност на проекта; – закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта.
Недопустими разходи:	Не е допустима и подкрепата за основни земеделски инвестиции - закупуването на машини, с изключение на такива, предвидени за социално земеделие и такива, свързани с колективни инвестиции, както и за разходи, съгласно т.14.2.1. от Условието за кандидатстване към процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.
Недопустими дейности:	Съгласно т.13.4. от Условието за кандидатстване към процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г. Дефиниции: Социално земеделие: Всички дейности, при които се използват земеделски ресурси за насърчаване или разработване на социални услуги в селските райони като рехабилитация, терапия, защитена заетост*, образование през целия живот и други дейности, които допринасят за социално включване. Социалното земеделие включва следните четири основни вида дейности - рехабилитация и терапия; работно включване и социална интеграция; образование; грижа за хората.



	<i>*Защитена заетост - среда, в която хората с увреждания получават услуги и обучение за развиване на работни умения и поведение и която е безопасна и не е конкурентна.</i> Колективни инвестиции: Инвестиции от две или повече физически или юридически лица, които са регистрирали законно установена структура по реда на Търговския закон, Закона за кооперациите или по Закона за задълженията и договорите, която се създава за съвместно закупуване и ползване на материални активи за земеделски дейности в съответствие с чл. 73 от Регламент (ЕС) 2021/2115.
Финансови параметри на проектите:	Минимален размер на общите допустими разходи за проект – 30 000 лв. Максимален размер на общите допустими разходи за проект – 300 000 лв.
Размер на финансовата помощ:	Финансовата помощ е в размер на 50 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ – 150 000 лв.
Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест:	1. Проект, представен от кандидат, който извършва дейност от най-малко 24 месеца към момента на кандидатстване – 15 точки 2. Дейностите по проекта се изпълняват в обхвата на необлагодетелствани райони (Габерово, Дъбник, Лъка) – 10 точки 3. Проектни предложения с инвестиции, които осигуряват опазване на компонентите на околната среда чрез производство на устойчива енергия от ВЕИ за собствено потребление- 10 точки 4. Подпомагане на проекти, чието изпълнение води до създаване на поне 1 работно място - 10 точки



	5. Проектното предложение включва дейности, свързани със социално земеделие и/или колективни инвестиции - 10 точки 6. Проекти на кандидати, които не са получавали помощ от ЕС през програмен период 2014-2020 г. - 10 точки 7. Проект, подаден от кандидат - жена или млад предприемач – 15 точки 8. Проектни предложения, насочени към сектор плодове и зеленчуци и/или сектор животновъдство - 10 точки 9. Проектът предвижда инвестиции за производство на биологични продукти – 10 точки Максимален брой точки: 100 Праг за преминаване – 30 В случай, че две или повече проектни предложения получат равен общ брой точки и при липса на достатъчен финансов ресурс, тези проекти ще бъдат последователно приоритизирани/класирани по следните критерии: - по критерий 3: Проектни предложения с инвестиции, които осигуряват опазване на компонентите на околната среда чрез производство на устойчива енергия от ВЕИ за собствено потребление; - по критерий 4: Подпомагане на проекти, чието изпълнение води до създаване на поне 1 работно място; - по критерий 2. Дейностите по проекта се изпълняват в обхвата на необлагодетелствани райони (Габерово, Дъбник, Лъка).
Мярка 2: Инвестиции за преработка на селскостопански продукти	
Описание на целите:	Мярката ще доведе до постигането на Специфична цел 1.1 „Развитие на земеделски стопанства и повишаване на конкурентоспособността на местната икономика” от СВOMP, свързана с Приоритет 1 „Повишаване



	конкурентоспособността на местната икономика, насърчаване на иновационната активност и развитие на устойчив бизнес“ на СВОМР , както и на специфична цел „Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни дейности“, специфична цел „Подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер“ и специфична цел „Насърчаване на устойчивата и качествена заетост“ при прилагането на подхода ВОМР. Подпомагането ще бъде насочено към модернизиране на физическите активи на предприятията и земеделски производители преработващи земеделски продукти. Чрез модернизиране на активите ще се постигне въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и иновации, въвеждане на нови продукти, процеси и технологии, включително къси вериги на доставка, технологии водещи до намаляване на емисиите, устойчиво и цифрово икономическо възстановяване, дигитализация и роботизация, в т. ч. устойчива енергия.
Допустими кандидати:	1. Земеделски стопани, допустими за подпомагане, трябва да отговарят и на следните условия: - да са физически лица, регистрирани по Търговския закон или; - да са юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите или; - да са регистрирани като земеделски стопани по Закона за подпомагане на земеделските производители; - да имат разработен бизнес план за дейностите по преработка на селскостопански продукти и доказващ подобряване на дейността на кандидата чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности.



	2. Кандидатите групи/организации на производители, допустими за подпомагане, трябва да отговарят и на следните условия: - да са признати от министъра на земеделието - да имат разработен бизнес план за дейностите по преработка на селскостопански продукти произведени от членовете на групата/организацията на производители 3. Кандидатите преработватели на селскостопански продукти, допустими за подпомагане трябва да отговарят и на следните условия: - да са физически или юридически лица регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите или други създадени в съответствие със специализирано национално законодателство. - да имат разработен бизнес план за дейностите по преработка на селскостопански продукти и доказващ подобряване на дейността на кандидата чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности. Допустимите кандидати/бенефициенти трябва да имат постоянен адрес или седалище на територията на МИГ.
Допустими дейности:	– Дейности за преработката и/или маркетинг /предлагането на пазара на продукти/, описани в Приложение I на Договора за функциониране на Европейския съюз и памук в следните сектори: мляко и млечни продукти, включително яйца от птици; месо и месни продукти; · плодове и зеленчуци, включително гъби; · пчелен мед; зърнени, мелничарски и нишестени продукти; · растителни и животински масла и мазнини; технически и медицински култури, включително маслодайна роза и билки; готови храни за селскостопански животни; гроздова мъст, вино и оцет; – Дейности за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда и свързани



	с преработката на сертифицирани биологични продукти; – Дейности, свързани с основни земеделски инвестиции, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции; – Дейности, свързани с изграждане, придобиване и модернизиране на сгради и други недвижими активи, необходими за производството и маркетинга; – Дейности, свързани с инсталиране на нови машини и оборудване за подобряване на производствения процес и маркетинга; – Дейности, свързани с активи за съхранение, преработка, пакетиране, охлаждане, замразяване и сушене с цел запазване качеството на продукцията и суровината; – Дейности, свързани с придобиване на специализирани транспортни средства за превоз на суровини и/или готова продукция, включително хладилни транспортни средства; – Дейности, свързани с внедряването на системи за управление на качеството; – Дейности, свързани с производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление; – Дейности за придобиване на софтуер, свързан с преработвателната дейност на кандидата, включително чрез финансов лизинг; – Основни земеделски инвестиции, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции. <i>Инсталациите за производство на енергия от ВЕИ не трябва да надвишава мощност от 1 мегават и трябва да са в съответствие с условията за устойчивост в Закона за енергията от възобновяеми източници.</i>
--	--



Допустими разходи:	– строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване; – закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, включително безпилотни летателни системи и прилежащия към тях инвентар; – общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение; – компютърен софтуер; – други нематериални активи, различни от софтуер (книги, филми и др.); – закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта; – закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта.
Недопустими разходи:	Не е допустима подкрепата за основни земеделски инвестиции - закупуването на машини, с изключение на такива, предвидени за социално земеделие и такива, свързани с колективни инвестиции, както и за разходи, съгласно т.14.2.1. от Условията за кандидатстване към процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.



Недопустими дейности:	Съгласно т.13.4. от Условието за кандидатстване към процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г. Дефиниции: Социално земеделие: Всички дейности, при които се използват земеделски ресурси за насърчаване или разработване на социални услуги в селските райони като рехабилитация, терапия, защитена заетост*, образование през целия живот и други дейности, които допринасят за социално включване. Социалното земеделие включва следните четири основни вида дейности - рехабилитация и терапия; работно включване и социална интеграция; образование; грижа за хората. <i>*Защитена заетост - среда, в която хората с увреждания получават услуги и обучение за развиване на работни умения и поведение и която е безопасна и не е конкурентна.</i> Колективни инвестиции: Инвестиции от две или повече физически или юридически лица, които са регистрирали законно установена структура по реда на Търговския закон, Закона за кооперациите или по Закона за задълженията и договорите, която се създава за съвместно закупуване и ползване на материални активи за земеделски дейности в съответствие с чл. 73 от Регламент (ЕС) 2021/2115.
Финансови параметри на проектите:	Минимален размер на общите допустими разходи за проект – 30 000 лв. Максимален размер на общите допустими разходи за проект – 300 000 лв.



Размер на финансовата помощ:	Финансовата помощ е в размер на 50 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ – 150 000 лв.
Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест:	1. Проектът предвижда използването на местни доставчици на стоки и/или услуги - 15 точки 2. Дейностите по проекта се изпълняват в обхвата на необлагодетелствани райони (Габерово, Дъбник, Лъка) – 10 точки 3. Проектни предложения с инвестиции, които осигуряват опазване на компонентите на околната среда чрез производство на устойчива енергия от ВЕИ за собствено потребление – 10 точки 4. Подпомагане на проекти, чието изпълнение води до създаване на поне 1 работно място - 15 точки 5. Проектното предложение включва дейности, свързани със социално земеделие и/или колективни инвестиции – 10 точки 6. Проекти на кандидати, които не са получавали помощ от ЕС през програмен период 2014-2020 г. – 10 точки 7. Проекти, свързани с преработката на сертифицирани биологични продукти- 10 точки 8. Проект, подаден от кандидат - жена или млад предприемач – 10 точки 9. Проекти, подадени от кандидати притежаващи опит или образование в сектора, за който кандидатстват – 10 точки Максимален брой точки: 100 Праг за преминаване – 30 В случай, че две или повече проектни предложения получат равен общ брой точки и при липса на достатъчен финансов ресурс,, тези проекти ще



	бъдат последователно приоритизирани/класирани по следните критерии: - по по критерий 3. Проектни предложения с инвестиции, които осигуряват опазване на компонентите на околната среда чрез производство на устойчива енергия от ВЕИ за собствено потребление - по критерий 4. Подпомагане на проекти, чието изпълнение води до създаване на поне 1 работно място - по критерий 2. Дейностите по проекта се изпълняват в обхвата на необлагодетелствани райони (Габерово, Дъбник, Лъка)
Мярка 3: Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони	
Описание на целите:	Мярката ще доведе до постигането на Специфична цел 1.2 „Насърчаване на иновациите, растежа и устойчивото социално-икономическо развитие“, свързана с Приоритет 1 „Повишаване конкурентоспособността на местната икономика, насърчаване на иновационната активност и развитие на устойчив бизнес“ на СВOMP и съответства със специфична цел „Подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер“, специфична цел „Насърчаване на устойчивата и качествена заетост“, специфична цел „Подкрепа за въвеждането на иновации“ и специфична цел „Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни дейности“ при прилагането на подхода BOMP. Подпомагането по мярката е насочено към инвестициите в неземеделски дейности, което ще подпомогне създаването на заетост и ще ускори диверсификацията на неземеделските дейности и развитието на технологиите в областта на „зелената икономика“, включително на енергия от ВЕИ за собствено потребление.



Допустими кандидати:	1. Земеделски стопани, допустими за подпомагане, трябва да отговарят и на следните условия: - да са регистрирани като земеделски стопани по Закона за подпомагане на земеделските производители - да бъдат регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите. 2. Микропредприятия, регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите; 3. Физически лица, регистрирани по Закона за занаятите като упражняващи занаят/и след вписване в регистър БУЛСТАТ по реда на Закона за регистър БУЛСТАТ. <i>Кандидатите трябва да представят бизнес план, доказващ устойчивост и финансова жизнеспособност на проекта чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности.</i> Допустимите кандидати/бенефициенти трябва да имат постоянен адрес или седалище на територията на МИГ.
Допустими дейности:	Неселскостопански дейности в селските райони, свързани с: – Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали); – Развитие на услуги във всички сектори – Развитие на занаяти, съгласно Приложение 1 към чл. 3, ал. 2, т. 1 от Закона за занаятите, включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности; – Осигуряващи възможност за развитие на различни бизнес модели и икономически дейности; – В информационния и технологичен сектор и създаването на творчески продукти;



	– Използване на потенциала на населените места в Община Поморие, като например природни, исторически, културни и екологични дадености, включително туристически услуги, които създават условия за съживяване на местната икономиката. – Стимулиране на творческите занаяти, които са част от културното наследство и традиции; – В областта на здравеопазването и социалните услуги; – Технология за преработка на отпадъци в предприятията, образувани от собствената им дейност, включително текстил, полимерни и каучукови отпадъци, електроуреди и др. – Ограничаване и намаляване на пластмасовите опаковки и пластмасовите изделия за еднократна употреба, внедряване на технологии за осигуряване на съответствие на пластмасовите изделия с европейските изисквания за пластмасите за еднократна употреба, внедряване на многократни и алтернативни продукти и материали, вкл. биоразградими/рециклируеми/зелени опаковки. – Намаляване на използваните суровини и материали, използване на алтернативни такива, както и на естествени и възобновяеми биоресурси вместо синтетични суровини в производството с цел намаляване на отпадъчния отпечатък върху природните ресурси и преход към биоикономика.
Допустими разходи:	– строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване; – закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане; – общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на



	до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение; – компютърен софтуер; – други нематериални активи, различни от софтуер; – специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта; – закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта; – закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта.
Недопустими разходи:	Туристически дейности, свързани с изграждане/ремонт/реконструкция на места за настаняване, както и за разходи, съгласно т.14.2.1. от Условието за кандидатстване към процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.
Недопустими дейности:	Съгласно т.13.4. от Условието за кандидатстване към процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.
Финансови параметри на проектите:	Минимален размер на общите допустими разходи за проект – 30 000 лв. Максимален размер на общите допустими разходи за проект – 300 000 лв.



Размер на финансовата помощ:	Финансовата помощ е в размер на 50 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ – 150 000 лв.
Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест:	1. Проект, представен от кандидат, който извършва дейност от най-малко 24 месеца към момента на кандидатстване - 15 точки 2. Проектът е за развитие на неземеделски дейности извън общинския център – 10 точки 3. Проектът е свързан с производствени дейности – 15 точки 4. Проекти за развитие на услуги – 10 точки 5. Проекти, подадени от кандидати притежаващи опит или образование в сектора, за който кандидатстват – 10 точки 6. Проекти на кандидати, които не са получавали помощ от ЕС през програмен период 2014-2020 г. – 10 точки 7. Подпомагане на проекти, чието изпълнение води до създаване на поне 1 работно място – 10 точки 8. Проект, подаден от кандидат - жена или млад предприемач – 10 точки 9. Заявление за подпомагане, включващо инвестиции, които осигуряват опазване на компонентите на околната среда, в това число устойчива енергия от ВЕИ за собствено потребление - 10 точки Максимален брой точки: 100 Праг за преминаване – 30 В случай, че две или повече проектни предложения получат равен общ брой точки и при липса на достатъчен финансов ресурс, тези проекти ще бъдат последователно приоритизирани/класирани по следните критерии:



	- по критерий 9. Заявление за подпомагане, включващо инвестиции, които осигуряват опазване на компонентите на околната среда, в това число устойчива енергия от ВЕИ за собствено потребление - по критерий 7. Подпомагане на проекти, чието изпълнение води до създаване на поне 1 работно място - по критерий 3. Проектът е свързан с производствени дейности.
Мярка 4: Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони	
Описание на целите:	Мярката ще доведе до постигането на Специфична цел 2.1 „Стимулиране на устойчивото икономическо развитие, образователна интеграция и туристически потенциал, чрез подобряване състоянието на общинската инфраструктура“, свързана с Приоритет 2 „Стимулиране на местното икономическо и културно развитие, насърчаване на социалното приобщаване и опазване на околната среда“ на СВОМР. Мярката съответства на специфична цел „Подобряване на условията на живот на териториите на местните общности“ и специфична цел „Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност, вкл. дейности за превенция и управление на риска и за използване потенциала на културното наследство“ при прилагането на подхода ВОМР. Подпомагането по мярката е насочено към повишаване на привлекателността и подобряване качеството на живот във всички населени места в община Поморие, чрез подкрепа за инвестиции в площи за широко обществено ползване, социална, културна, спортна и образователна инфраструктура, енергийна ефективност в общински сгради. По този начин ще се постигне, както съхраняването на населените места и повишаване на стандарта на живот, така и ще се



	осигури поддържането на образователните услуги и осигуряването на работни места в тези райони.
Допустими кандидати:	Община Поморие. Кандидатът следва да представи анализ разходи—ползи, от който да е видно, че проектното предложение няма да генерира приходи, или ако генерира, същите се разходват само за нестопанските цели на кандидата, свързани изцяло с целите на проекта.
Допустими дейности:	1. Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони; 2. Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност, вкл. и дейности за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствени нужди; 3. Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение; 4. Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура. 5. Реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот. 6. Изграждане, реконструкция, ремонт на инфраструктура, свързани с пътища, водопреносни и канализационни системи, ако са част от по-голям проект или са свързани с дейности, отговарящи на концепцията за интелигентни селища; 7. Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура, дейности, свързани с развитието на интелигентни селища на територията: Дейностите се приемат за свързани с развитието на „интелигентни селища“, когато са:



	• свързани с подкрепа на иновативни решения за създаване на устойчиви модели – интелигентни еко селища, социални селища, IT селища и др., ландшафтно планиране и реконструкция на стари сгради – използването на стари сгради или налични парцели в полза на местната общност; • свързани с дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаност с цел устойчиво развитие на съответния район.
Допустими разходи:	– строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване; – закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане; – общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение; – компютърен софтуер; – други нематериални активи, различни от софтуер.
Недопустими разходи:	Разходи за инфраструктура, свързани с пътища, водопреносни и канализационни системи, освен ако не са част от по-голям проект или не са свързани с дейности, отговарящи на концепцията за интелигентни селища, както и за разходи, съгласно т.14.2.1. от Условията за кандидатстване към процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.
Недопустими дейности:	Съгласно т.13.4. от Условията за кандидатстване към процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции,



	включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г. <u>Интелигентни селища</u>: Подход за интегрирано териториално развитие на основата на концепция (опростен вариант на стратегия или стратегия) за неговото приложение и/или като отделни, самостоятелни иновативни социални, технологични и/или цифрови решения, съответстващи на принципите на тази концепция като инструмент/и за териториално развитие на селските райони за подобряване на техните икономически, социални и/или екологични условия.
Финансови параметри на проектите:	Минимален размер на общите допустими разходи за проект – 30 000 лв. Максимален размер на общите допустими разходи за проект – 390 000 лв.
Размер на финансовата помощ:	Финансовата помощ е в размер на 100 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.
Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест:	1. Проектът включва дейности, отговарящи на концепцията за интелигентни селища – 15 точки 2. Проекти с дейности в населени места извън общинския център - 15 точки 3. Брой население, което ще се възползва от подобрените основни услуги и обхвата на териториално въздействие – 20 точки - Инвестицията се изпълнява на територията на населено място/населени места с общо население над 2000 души (по данни на Националния статистически институт към края на годината, предхождаща датата на кандидатстване) – 20 т. - Инвестицията се изпълнява на територията на населено място/населени места с общо население



	от 1001 до 2000 души (по данни на Националния статистически институт към края на годината, предхождаща датата на кандидатстване) – 10 т. - Инвестицията се изпълнява на територията на населено място/населени места с общо население до 1000 души (по данни на Националния статистически институт към края на годината, предхождаща датата на кандидатстване) – 5 т. 4. Проектът предвижда изграждане на достъпна инфраструктура за хора в неравностойно положение - 15 точки 5. Проекти, съдържащи дейности за повишаване на енергийната ефективност – 15 точки 6. Инвестицията обхваща повече от едно населено място - 10 точки 7. Проектът включва дейности, стимулиращи социално-икономическото и/или културно развитие на територията – 10 точки Максимален брой точки: 100 Праг за преминаване – 30 В случай, че две или повече проектни предложения получат равен общ брой точки и при липса на достатъчен финансов ресурс, тези проекти ще бъдат последователно приоритизирани/класирани по следните критерии: - по критерий 3. Брой население, което ще се възползва от подобрените основни услуги и обхвата на териториално въздействие - по критерий 1. Проектът включва дейности, отговарящи на концепцията за интелигентни селища - по критерий 2. Проекти с дейности в населени места извън общинския център.
Мярка 5 „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“	



Описание на целите:	Мярката ще доведе до постигането на Специфична цел 2.2 „Подкрепа за културната и териториална идентичност, въвеждане на иновативни дейности и развитие на интелигентни селища. Опазване и съхранение на околната среда“, свързана с Приоритет 2 „Стимулиране на местното икономическо и културно развитие, насърчаване на социалното приобщаване и опазване на околната среда“ на СВОМР. Мярката допринася за постигане на цели; „Подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер“, „Подкрепа за въвеждането на иновации“ и „Създаване на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот чрез развитие на хоризонтални и междусекторни партньорства и взаимодействие за инициативи от общ интерес, както и на практики и модели за добро управление и участие на заинтересованите страни в развитието на територията, като основа за териториално развитие“ при прилагане на подхода ВОМР.
Допустими кандидати:	МИГ Поморие
Допустими партньори:	- МИГ от България и/или МИГ, изпълняващи стратегии за ВОМР от друга държава – членка от ЕС, които подписват споразумение за партньорство, в което се определя водещ партньор по проекта; - други юридически лица от страната и чужбина със собствен финансов принос.
Допустими дейности:	- Изготвяне на стратегия за създаване на интелигентни селища като отделен стратегически документ; - Разработване на съвместен продукт/услуга/дейност, вкл. разходи за материални нематериални активи; - Извършване на изследвания, проучвания и анализи, директно свързани със съвместния продукт/услуга/дейност; - Реализиране на промоционални и маркетингови кампании;



	- Организиране на заседания, обучения, семинари, съвместни събития, срещи с потенциални партньори или партньори по проекта; - Извършване на информационни кампании, включващи организиране на срещи, конференции, публикуване и излъчване в медиите; - Дейности по координация (извършване на разходи за наемане на допълнителен персонал, пътни разходи, разходи за настанова и храна, хонорари за експерти, разходи за превод, разходи за комуникация).
Допустими разходи:	- разработване на съвместен продукт/услуга/дейност, вкл. материални и нематериални инвестиции; - строително-монтажни или строително-ремонтни работи на територията на партньорите от Република България; - други материални и нематериални активи; - изследвания и проучвания, директно свързани със сътрудничеството, включително за издаване на становища; - възнаграждения за външни експерти – физически или юридически лица за изпълнение на дейности, включително за преводачи; - възнаграждения, свързани с координацията на планираните дейности на служители на МИГ; - промоционални и маркетингови кампании за съвместния продукт/услуга; - организиране и провеждане на обучения, семинари, съвместни събития и партньорски срещи; - информираност – създаване на интернет страница за проекта, публикации в регионални медии, информационни конференции; - публичност – изготвяне и разпространение на информационни материали и осигуряване на публичност, в т.ч. информационни табели; - командировки на служителите на МИГ, експерти по проекта, включително преводачи, членове на колективния управителен орган и членове на колективния върховен орган на



	МИГ, както и други участници от територията в дейности, свързани с изпълнението на проекта, съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.); - преводи (писмени и симултанны); - пощенски и куриерски услуги; - такси за издаване на документи, свързани с изпълнението на проекта.
Недопустими разходи:	- разходи, за които е получено финансиране от националния бюджет или бюджета на Европейския съюз, в т.ч. по подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014 – 2020 г.; - разходи за обикновена подмяна; - закупуване на животни; - закупуване на едногодишни растения; - закупуване на земя и сгради; - принос в натура; - разходи, платени в брой (с изключение на разходите за командировки, пощенски и куриерски услуги, такси за издаване на изискуеми документи и разходи за застрахователни премии), както и за опростени разходи съгласно чл. 83, ал. 1, букви "б", "в" и "г" от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година); - банкови такси; - заявени за финансиране разходи в частта им, която надвишава определените референтни стойности когато има такива; - възнаграждения, свързани с координация на дейностите, надвишаващи 10 на сто от стойността на допустимите разходи за всяка МИГ, партньор по проекта; - разходи, платени преди подаване на



	заявление за планирани дейности за сътрудничество и след крайния срок за тяхното извършване; - разходи за закупуване на транспортни средства; - разходи за изграждане и ремонт на места за настаняване; - разходи за информираност и публичност, които не отговарят на изискванията, посочени в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2021-2027 г., съгласно приложение № 1 от Националната комуникационна стратегия за програмен период 2021-2027 г.; - разходи за пътни, дневни и квартирни, извършени в полза на партньор/и по дейностите за сътрудничество; - разходи за командировки, надвишаващи стойностите, определени в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.); - дневни пари за командировки в чужбина, надвишаващи определените в Приложение № 2 на Наредбата за служебните командировки и специализациите в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г.; - за нощувки в страната, надвишаващи 120 лв. за един човек и разходи, надвишаващи определените в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.). - Не са допустими за подкрепа разходи, които не отговарят на Специфичните условия за основателност на разходите,
--	---



	посочени в точка 7.3.2.2 Кратко описание на системата за контрол за елементи извън ИСАК (методи за контрол, кръстосани проверки, дълготрайност на инвестициите и свързаните с тях последващи проверки и т.н.), раздел 7.3.2. Извън обхвата на ИСАК на СПРЗСР 2023 - 2027.
Общ размер на финансовата помощ по мярката:	Общият размер на финансовата помощ по мярката е 400 550 лв. Финансовата помощ е в размер на 100 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.
Мярка 6 „Управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране“	
Описание на целите:	Мярката включва подкрепа за дейностите по управление, мониторинг и оценка на Стратегията за ВОМР и нейното популяризиране.
Допустими дейности:	Допустими за подкрепа са дейности за управление, мониторинг и оценка на Стратегията съгласно чл. 34, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2021/1060, както и дейности, свързани с популяризирането на Стратегията за ВОМР. Подпомагането за дейностите по управление, мониторинг и оценка на стратегиите за ВОМР и тяхното популяризиране не може да надвишава 25 на сто от общия размер на публичния принос на ЕЗФРСР по стратегията.
Допустими разходи:	1. Разходи за управление, мониторинг и оценка на стратегиите: - разходи за заплати, както и задължителни по силата на нормативен акт разходи за социални и здравни осигуровки за персонала, обезщетения за временна неработоспособност и други, дължими от работодателя по силата на нормативен акт; - разходи за външни услуги, възнаграждения и осигуровки, дължими от МИГ на експерти (физически или юридически лица), свързани с прилагането на стратегията (оценители,



	консултанти, външни експерти, счетоводно обслужване); - непреки разходи: а) за услуги, непряко свързани с прилагането на стратегията (правни, одиторски); б) разходи за наем на офис; в) разходи за комуникация и външни услуги (телефон, интернет, пощенски услуги, куриерски услуги, топло- и електроенергия, вода, охрана на офиса, електронен подпис, застраховане на дълготрайни материални активи по смисъла на чл. 50, т. 2 от Закона за корпоративното подоходно облагане, закупени със средства от настоящия или предходния програмен период по подхода WOMP); г) разходи за закупуване на офис консумативи и канцеларски материали; д) разходи за наем на лек автомобил с под 150 к.с. и с над 5+1 места за МИГ, които нямат закупен лек автомобил; е) разходи за закупуване на гориво за лек автомобил; ж) други непредвидени оперативни разходи. - разходи за командировки на екипа и членовете на колективния върховен орган на МИГ съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.); - разходи за закупуване на офис оборудване, обзавеждане и софтуер; 14.1.2.1.6. разходи за закупуване на един лек автомобил с под 150 к.с. и с над 5+1 места, ако МИГ няма такъв или има закупен преди 2016 г.; - разходи за обучения на екипа и членовете на колективния върховен орган във връзка с прилагането на стратегията за местно развитие; - разходи, свързани с публични отношения (разходи за организиране на срещи на МИГ, разходи за работа в мрежа, участие на екипа и
--	---



	членовете на колективния върховен орган в срещи с други МИГ); - разходи за участие на МИГ в дейности на Националната и на Европейската селска мрежа за развитие на селските райони, както и на Европейската ЛИДЕР асоциация и други асоциации на МИГ; - финансови разходи, в т. ч. банкови такси за управление на една сметка и такси за издаване на изискуеми документи; - разходи за мониторинг и оценка на стратегията за ВОМР. 2. Разходи за популяризиране на стратегията за ВОМР: - разходи за проучвания и анализи на съответната територия (териториални, икономически, социални и други анализи и проучвания); - разходи за популяризиране, информиране и публичност: а) за създаване и поддръжка на интернет страница; б) за създаване и реализиране на публикации в печатни и електронни медии и излъчвания в радио- и телевизионни медии на покани за организирани събития и други, свързани с популяризиране дейността на МИГ; в) отпечатване на брошури, материали за обучение и други печатни материали, изработване на рекламни материали и други, свързани с популяризиране дейността на МИГ; г) преводи; д) изработка и монтаж на табели и билбордове за популяризиране на МИГ; е) свързани с изготвяне на материали, подпомагащи потенциалните получатели на финансова помощ при разработването на дейности и подготовката на заявления; ж) други разходи за популяризиране, информиране и публичност; - разходи за организиране на обучения, семинари и информационни срещи за местни лидери и за уязвими групи и застрашени от бедност целеви групи, включително роми, свързани с подготовка, изпълнение и отчитане на проекти и други,
--	---



	свързани с популяризиране на стратегията за ВОМР и прилагане на подхода.
Недопустими разходи:	- за закупуване на техника или оборудване втора употреба; - за застраховка на дълготрайни материални активи, които не са придобити със средства, отпуснати по настоящите Насоки или по мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.; - свързани с възнаграждения на персонала, които не са задължителни по силата на нормативен акт; - за закупуване на земя и сгради; - за данъци и данък добавена стойност (ДДС) с изключение на невъзстановим ДДС; - за лихви, глоби и неустойки, такси по обслужване на заеми и разходи за съдебни разноси; - за членски внос; - свързани с договор за лизинг, като печалба за лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи, разходи за неустойки и такси и други разходи, свързани с договора за лизинг; - за трудови възнаграждения на повече от четирима служители в МИГ и надвишаващи 4 минимални работни заплати за страната на месец за позицията „изпълнителен директор“ и 3 за позицията „експерт“; - за нощувки в страната, надвишаващи 120 лв. за един човек и разходи, надвишаващи определените в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.); - платени в брой, с изключение на разходите за командировки, за гориво за лек автомобил, за разходи, свързани с



	публични отношения, за разходи за участие на МИГ в дейности на Националната и на Европейската селска мрежа за развитие на селските райони, както и на Европейската ЛИДЕР асоциация и други асоциации на МИГ, разходи за комуникация и външни услуги – телефон, интернет, пощенски услуги, куриерски услуги, топло- и електроенергия, вода, както и разходи за техническо обслужване на автомобил и годишни винетни такси, такси за издаване на изискуеми документи и разходи за застрахователни премии, както и за опростени разходи съгласно чл. 83, ал. 1, букви "б", "в" и "г" от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година; - дневни пари за командировки в чужбина, надвишаващи определените в Приложение № 2 на Наредбата за служебните командировки и специализациите в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г.; - за създаване на повече от една интернет страница за МИГ за периода на изпълнение на стратегията; - за закупуване на лек автомобил, извършени след 2026 г.; - за външни услуги и оценка на проекти, извършени от лица, участвали в комисия за избор на стратегии по СПРЗСР, в т. ч. когато такива лица са представители на или са експерти от юридически лица; - за възнаграждения и осигуровки за извършване на външни експертни услуги и оценка на проекти на служители в същата или в друга МИГ; - за възнаграждения и осигуровки за председател и секретар на Комисия за подбор на проектни предложения, когато същите са служители на МИГ; - за повече от 3 бр. проучвания и/или анализи за годишно; - разходи за информираност и публичност,
--	---



	които не отговарят на изискванията, посочени в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2021-2027 г., съгласно приложение № 1 от Националната комуникационна стратегия за програмен период 2021-2027 г.; - заявени за финансиране разходи в частта им, която надвишава определените референтни стойности когато има такива.
Общ размер на финансовата помощ по мярката:	Общият размер на финансовата помощ по мярката е 1 466 850 лв.

6. Финансов план, включващ планираните средства от ЕЗФРСР:

Код на мярката	Име на мярката	Общо за периода на стратегията	
		лева	%
M1	Инвестиции в земеделски стопанства	850 000	14,49 %
M2	Инвестиции за преработка на селскостопански продукти	300 000	5,11 %
M3	Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони	850 000	14,49 %
M4	Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони	2 000 000	34,09 %
M5	Мярка „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“	400 550	6,82 %
M6	Мярка „Управление, мониторинг и оценката на стратегията и нейното популяризиране“ (До 25% от средствата на ред „Общо средства за стратегията от ЕЗФРСР)	1 466 850	25 %
	ОБЩО СРЕДСТВА ЗА СТРАТЕГИЯТА ОТ ЕЗФРСР	5 867 400	100%



Финансова обосновка и разпределение на средствата по мерки

След изготвяне на SWOT анализа и определяне на силните, слабите страни, възможностите и заплахите за развитие на територията на МИГ Поморие, се оформи и структурираната стратегическа рамка на СВОМР. По този начин се дефинира и разпредели финансовия план по мерки, в зависимост от заявения интерес за кандидатстване с проектни предложения и реални потребности на целевите групи. В този смисъл в Стратегията на МИГ Поморие е постигнат оптимален баланс между източници на финансиране и мерки за постигане на стратегическите цели и приоритети. При формирането на финансовия план се цели финансово да бъдат подпомагани проекти, чиито дейности са определени съобразно нейните приоритети, специфичните цели, като изпълнението на всяка интервенция има за цел развитие на територията на МИГ Поморие.

Бюджетното разпределение на средствата по мерки е съобразено основно с визията за развитие на територията, от страна на местната общност и с инвестиционните намерения, проектната готовност и финансовата възможност на потенциалните бенефициенти да кандидатстват с проекти към СВОМР. Бюджетният баланс цели да спомогне за реализирането на политики, насочени към преодоляване на слабите страни на територията на МИГ Поморие. Стратегията на МИГ Поморие е планирана с обща стойност 5 867 400 лв. за 6 мерки за целия период на нейното действие. Сумата е съобразена както с допустимия, съгласно условията на поканата за прием на стратегии размер на безвъзмездната помощ, така и с потенциала на трите сектора на целевата територия да усвоят планираните средства в изпълнение на Стратегията. В бюджета средствата са разпределени в 6 мерки, финансирани със средства от ЕЗФРСР.

Разпределението на финансовия план на СВОМР по мерки от ЕЗФРСР съответства на спецификата на територията и на заложените цели и приоритети. Територията на МИГ, предвид географското ѝ разположение се характеризира със силно развит сектор на туризма, но и голям потенциал за развитие на аграрния сектор. В този смисъл запазването на баланса между тези два сектора и въвеждането на нови форми на заетост ще гарантира постепенно устойчивото развитие на района. Различните проблеми и трудности, които среща сектора са свързани остаряло технологичното оборудване и ограничени инвестиционни възможности на земеделците и създадените земеделски кооперации, ниска предприемаческа култура и същевременно недостатъчни знания и информация за подготовка на проекти за финансиране от фондовете на ЕС. За да се предостави възможност за подобряване на ситуацията СВОМР предвижда бюджет **по две мерки**, които съответстват на **Специфична цел 1.1. от Приоритет 1**. Проектната готовност на бизнеса в земеделския сектор, както и влошените икономически и демографски показатели налага предвиждането на финансови средства в размер на **1 150 000 лева**.

По Мярка М1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ са предвидени средства в размер на **850 000,00 лв. или 14,49 %** от средствата за стратегията от ЕЗФРСР. В рамките на тази мярка ще се финансират проекти, които имат за цел повишаване конкурентоспособността на



земеделския сектор. От една страна на територията на МИГ Поморие има добри почвено-климатични условия и традиции за развитие на устойчиво земеделие, което до известна степен оформя голяма част от местния ландшафт и битова идентичност, а от друга страна е източник на доходи за населението и важен източник на суровини за туризма.

По Мярка М2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ са предвидени средства в размер на **300 000,00 лв. или 5,11** от средствата за стратегията от ЕЗФРСР, които водят до подобряване на цялостната дейност на преработващите предприятия. Територията е известна и с големия брой производители на вино. Голяма част от тях са с ясно изразени намерения за инвестиции в своите стопанства, свързани с иновации и ново оборудване, дейности, свързани с производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за производството, маркетинг и други необходими за този вид бизнес инвестиции.

Интензивното развитие на територията е пряко свързано и с повишаването на диверсификацията на произвежданите местни продукти. Основните предизвикателства пред територията на МИГ Поморие в тази област на интервенции са типичната сезонна заетост и икономическа изолация на вътрешните части на територията на МИГ, липса на диверсифициране на икономическите дейности и производства с висока добавена стойност, както и по-голяма концентрация на жители в крайбрежните зони, отколкото във вътрешните зони на територията и като резултат намалено търсене на работна сила поради ограниченото разкриване на нови работни места и недостатъчни инвестиции в заетостта и предприемачеството. Финансовите средства по следващата мярка целят, от една страна да стимулират предприемаческата инициатива, а от друга страна да се обновят и развият местните микропредприятия, осигурявайки по-голяма заетост и повишавайки конкурентоспособността си.

По Мярка М3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ са предвидени средства в размер на **850 000,00 лв. или 14,49 %** от средствата за стратегията от ЕЗФРСР, които целят да развият конкурентоспособността на района чрез реструктуриране на малките фирми и стопанства, диверсифициране на дейностите и укрепването на икономическата им устойчивост. Цели се и насърчаване стартирането и развитието на неземеделски дейности на територията на МИГ Поморие. Тази мярка съответства на **Специфична цел 1.2. от Приоритет 1**, отчитайки идентифицираните нужди за реструктуриране и модернизация на неземеделския сектор на територията на МИГ с цел да насърчаване на местната икономика и предприемачеството в неземеделски дейности и особено в сферата на туризма, така че да се повиши заетостта и доходите на населението.

За заинтересованите страни в територията на МИГ Поморие е изключително важно да се подобри общия вид на инфраструктурата на населените места и услугите, които могат да се предоставят.

По Мярка М4 „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“ са предвидени средства в размер на **2 000 000,00 лв. или 34,09 %** от средствата за стратегията от ЕЗФРСР. Мярката е включена в **Приоритет 2, Специфична цел 2.1**. Това е публична мярка и поради спецификата и чрез реализацията на индивидуален проект



се генерират ползи за голяма част от населението. От особена важност, поради наличието на голям брой малки населени места, извън общинския център, със съществени урбанистични проблеми, както и поради съществуващите проблеми в социално-икономическото развитие на територията, породени от изключителната зависимост на доходите на населението от развитието на селското стопанство, е предвиждането на адекватен на тези проблеми финансов ресурс от общия бюджет на СВОМР за интервенциите, насочени към повишаване качеството на живот чрез подобряване на жизнената среда.

Тенденцията за увеличаване на относителния дял на градското население и намаление на населението в селата, която важи за цялата страна се наблюдава и на територията на МИГ Поморие. В тази връзка икономическото и културно развитие на районите извън общинския център е от особено значение за територията. МИГ Поморие изпълни успешно пет проекта през програмен период 2014 – 2020 г. с различни дейности, въвеждането на иновации на територията и развитие и подкрепа на териториалната идентичност. В СВОМР за този програмен период МИГ предвижда устойчиво продължаване на започнатите инициативи (установяване на Геопарк Поморие към ЮНЕСКО на територията), създаване на Стратегия за интелигентни селища и други инициативи за развитието на местната културна идентичност и опазване на околната среда.

По Мярка 5 „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“ са предвидени средства в размер на 400 550,00 лв. или 6,82 % от средствата за стратегията от ЕЗФРСР. Мярката е включена в Приоритет 2, Специфична цел 2.2. Мярката допринася за постигане на цели като подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер, въвеждането на иновативни на територията продукти и разработване на Стратегия за развитие на интелигентни селища.

Разпределение по сектори:

Публичен и нестопански сектор – Мярка 4 и Мярка 5 с обща стойност в размер на:

2 400 550,00 лв. или 40,91 % от средствата за стратегията от ЕЗФРСР.

Стопански сектор – Мярка 1, Мярка 2 и Мярка 3 с обща стойност в размер на:

2 000 000,00 лв. или 34,09 % от средствата за стратегията от ЕЗФРСР.

При изпълнението на мерките са предвидени дейностите по управление, мониторинг и оценка на Стратегията за ВОМР и нейното популяризиране. **По Мярка 6 „Управление, мониторинг и оценка на СВОМР и популяризиране“ са предвидени средства в размер на 1 466 850,00 лв. или 25,00 % от средствата за стратегията от ЕЗФРСР.** Основната цел на мярката е качествено управление, ефективен мониторинг и оценка на всички основни параметри на Стратегията – постигане на целите, приоритетите и заложените индикатори за резултат, както и популяризиране на планираните мерки и подхода по време на изпълнение на СВОМР.



Времеви график: Изпълнението на дейностите по проектите към стратегия за ВОМР е до 15 септември 2029 г.

Максималният период за изпълнение на дейностите и операциите по проектите към стратегията за ВОМР, не може да надвишава 36 месеца за проекти на възложители по ЗОП/Постановление № 4 на Министерския съвет от 11.01.2024 г. за определяне на правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от европейските фондове при споделено управление и 24 месеца за останалите бенефициенти.

Максималният период за изпълнение на дейностите за сътрудничество и подготвителни дейности за него е до 24 месеца за проекти, включващи строително-монтажни работи, и до 18 месеца за останалите дейности. Срокът започва да тече от датата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Балансът в прилагането на Стратегията за местно развитие на МИГ Поморие е дефиниран по отношение реалните потребности на общността, готовността за усвояване на средства и икономическите характеристики на територията. Стратегията предвижда прилагане на мерки със съответен финансов ресурс, отговарящи на инвестиционните намерения и визията за развитие на общността. Така формулираните стратегически цели и приоритети и заложените мерки, чрез които да бъдат постигнати, са предпоставка за цялостното балансирано прилагане на Стратегията, както по отношение на предвидените средства, така и по отношение на потенциалните бенефициенти.

7. Описание на уредбата за управление, мониторинг и оценка, която показва капацитета на местната инициативна група да изпълни стратегията: (не повече от 6 страници);

7.1. Организационна структура на МИГ:

- *Организационна структура/схема.*

Сдружение „МИГ Поморие“ е юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, регистрирано съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), с територия на действие Община Поморие. Членовете на сдружението са физически лица с постоянен адрес и юридически лица със седалище и адрес на управление на територията на действие на МИГ.



7.2. Управление на МИГ:	
- <i>Органи за управление и контрол;</i>	Съгласно Чл.29. (1) от Устава на МИГ Поморие Органите на сдружението са Общо събрание (ОС) и Управителен съвет (УС). ОС е колективния върховен орган за управление на МИГ и се състои от всички членове на сдружението или упълномощени от тях лица, в който членуват Община Поморие и представители на всички заинтересовани страни, 100 % от идентифицираните в проучванията и анализите, включително уязвими групи и млади хора, както и балансирано участие (60:40) на жени и мъже от територията на МИГ. Делът на представителите на публичния сектор, на представителите на стопанския сектор и на представителите на нестопанския сектор в колективния върховен орган и в колективния управителен орган на сдружението, не превишава 49 % от имащите право на глас, съгласно чл. 28 ал. 1 от ЗЮЛНЦ. Вземането на решения не е контролирано от нито една от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни, идентифицирани в стратегията за ВОМР. По този начин се гарантира прозрачност и съответствие с принципите на подхода ВОМР – създаване и въвеждане на стратегия „отдолу-нагоре“, местни публично-



	частни партньорства, сътрудничество и др. Общото събрание на МИГ Поморие се състои от 17 члена, от които: - 4 представители на публичния сектор или 23,53 %; - 6 представители на стопанския сектор или 35,29 %; - 7 представители на нестопанския сектор или 41,18 %. Членовете на КВО на МИГ Поморие представляват 9 от общо 16 населени места на територията или 56,25 %. Управлението се осъществява при спазване на принципите на публичност, изборност, равнопоставеност, отчетност и отговорност на органите на Сдружението. Цялата информация за дейността на МИГ Поморие се публикува на сайта на СДРУЖЕНИЕТО. ОС: Изменя и допълва Устава, одобрява всяка година и чрез УС управлява разходите на Сдружението, основни насоки и програма за дейността на СДРУЖЕНИЕТО, годишния доклад за дейността и финансовия отчет на СДРУЖЕНИЕТО приема, освобождава членове на СДРУЖЕНИЕТО по предложение на УС, взема решения за учредяване и участие в търговски дружества или други юридически лица с нестопанска цел по предложение на УС или за прекратяването на СДРУЖЕНИЕТО, взема решения по всички други въпроси, предвидени в устава и свързани с дейността на СДРУЖЕНИЕТО, одобрява Стратегия за Водено от общностите местно развитие на територията на МИГ Поморие и я актуализира при необходимост.
--	--



	Колективния управителен орган (Управителният съвет) на МИГ Поморие се състои от 5 лица – членове на Сдружението, от които един представител на публичния сектор и по двама представители на стопанския и нестопанския сектор. Съотношението между така изброените сектори в УС е 20%-40%-40%. УС: Представява СДРУЖЕНИЕТО чрез Председателя си както и определя обема на представителната власт на други негови членове, ръководи дейността на СДРУЖЕНИЕТО, организира и осигурява изпълнението на решенията на ОС, изпълнява задълженията, предвидени в Устава, взема решения по всички въпроси, които по закон или съгласно устава не спадат в правата на друг органи, осигурява и се разпорежда с имуществото и финансовите средства на СДРУЖЕНИЕТО, съгласно приетия бюджет, ръководи и контролира дейността на обслужващите звена към СДРУЖЕНИЕТО, отчита се за дейността си пред Общото събрание. УС има и следните специфични функции: Взема окончателни решения за финансиране на проекти по подхода ВОМР или други финансиращи програми, изпълнява бюджета на Сдружението, приет от ОС, отговаря за процеса на подготовка и последващо управление на интегрирана СВОМР в съответствие с изискванията на нормативното законодателство, утвърждава критериите за избор на външни експерти, наемани от СДРУЖЕНИЕТО, приема организационната структура и щата на МИГ Поморие, избира членове в
--	--



	Комисията за подбор на проектни предложения (КППП), приема правила за работата на КППП и други, свързани с дейността на Сдружението. Екипът на МИГ Поморие се избира и назначава от УС и изпълнява програмната и финансова дейност на СДРУЖЕНИЕТО, съобразно Устава, Вътрешните правила и Решенията на УС.
- Описание на позициите и изискванията към изпълнителния директор и персонала.	Персоналът на МИГ е екипът, който на практика прилага решенията на Общото събрание и УС на МИГ и се грижи за качествено, ефективно и прозрачно изпълнение на Стратегията за водено от общността местно развитие. Офисът на МИГ се намира в гр. Поморие и е достъпен за хора с увреждания и трудно подвижни лица. Екипа се състои от Изпълнителен директор на МИГ, избран от Управителния съвет и двама експерти по прилагане на СВОМР на пълен работен ден с достатъчен капацитет в областите на управление, наблюдение и административно съответствие на проекти. Изпълнителен директор: Ръководи дейността по изпълнение на Стратегията за ВОМР и отговаря за цялостната координационна и административна дейност на Сдружението. Подчинен е на Председателя на Сдружение „МИГ Поморие“, на Управителния съвет и на Общото събрание. Отговаря за изпълнението на одобрения бюджет по проекта, като следи за целесъобразното и законосъобразното изразходване на финансовите средства по проекта. Подпомага организационно и технически дейността на експертите по прилагане на СВОМР и оценителите,



	като следи за спазването на регламентиранияте срокове и поетите ангажименти. Осигурява ефективното прилагане, координация и мониторинг на дейностите по Стратегията. Вземат всички необходими управленски решения, които се изискват от специфичната ситуация, не противоречат на Устава на Сдружение „МИГ Поморие“ и отговарят на изискванията на УО на СПРЗСР. Планира и управлява дейностите по популяризирането на СВОМР. Поддържа конфиденциалност на информацията, станала достояние в резултат на служебните си ангажименти. Изпълнителен директор на МИГ Поморие следва да покрива следните изисквания: 1. завършено висше образование, най-малко степен „магистър“; 2. трудов стаж и/или осигурителен стаж най-малко 5 години; 3. управленски опит най-малко две години или най-малко три години опит като експерт в МИГ по прилагане на стратегия за ВОМР; 4. опит в реализиране на проект, програма или стратегия със стойност над 100 хиляди лева, финансирани от ЕС или от други международни донори. Експертите по прилагане на СВОМР: Подпомагат Изпълнителният директор при организиране и осъществяване на дейностите по изпълнение на Стратегията за ВОМР. Задълженията на експертите в екипа са разписани така, че от една страна да се изпълняват безпроблемно дейностите по реализацията на СВОМР, а от друга
--	---



	страна по никакъв начин да не се възпрепятства работата на МИГ. В тази връзка дейностите, които извършват двамата експерти са разделени на основни и второстепенни, на база изградения административен капацитет и придобития опит при изпълнението на Стратегия за ВОМР за периода 2014-2020 г. Основните дейности са задължителни и за двамата експерти, за да има взаимозаменяемост в случай на отсъствие с цел осигуряване на непрекъснатост и устойчивост на работата, като разработване на необходимите документи във връзка с провеждане на процедури по подбор на проекти по стратегията за ВОМР, подготвяне на отчети, доклади и информация до Изпълнителния директор във връзка дейността на Сдружението, подготовка на искания за плащане и др. Второстепенните дейности са разпределени между двамата експерти, като техническа и финансова отчетност, поддържане и актуализиране на база данни, изготвяне на справки и др. Експертите по прилагане на СВОМР следва да покриват следните изисквания: 1. завършено висше образование, най-малко „бакалавър“; 2. трудов стаж и/или осигурителен стаж най-малко две години. За посочените позиции са съставени длъжностни характеристики, в които подробно са описани изискванията за заемане на длъжността, правата, задълженията, подчиненост и взаимодействие за всяка длъжност.
--	---



7.3. Капацитет на местната инициативна група да изпълни стратегията за ВОМР:

- <i>Административен капацитет;</i>	МИГ Поморие притежава необходимия капацитет за изпълнение на стратегията за ВОМР, което е доказано чрез успешното изпълнение в предходния програмен период на Стратегия за Водено от общностите местно развитие, финансирана по подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ с договор № РД50-10 от 25.01.2017 г., сключен с УО на ПРСР 2014-2020 г., УО на ОПИК 2014-2020 г., УО на ОПОС 2014-2020 г. и УО на ОПРЧР 2014-2020 г. Освен изпълнението на стратегия за ВОМР, МИГ Поморие има изграден опит и в междутериториално сътрудничество по подмярка 19.3 „Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на местни инициативни групи“, придобит в подготовката и изпълнението на 5 проекта. Членовете на екипа на МИГ притежават необходимото образование и квалификация, като техният опит създава необходимия административен капацитет за управление и успешно изпълнение на настоящата стратегия за ВОМР. Изпълнителният директор и експертите по прилагане на Стратегията за ВОМР имат солиден опит над 5 години в изпълнението, наблюдението, контрола и отчитането на проекти по ПРСР/Програми, финансирани от други европейски фондове.
- <i>Материално – технически капацитет;</i>	За успешното изпълнение на целите на МИГ Поморие е осигурен офис за управление. Освен работното помещение, в което са създадени



	отделни и обособени работни места за служителите на МИГ, офисът разполага и със самостоятелна зала за провеждане на работни срещи, заседания и обучения за информиране и консултиране на заинтересованите лица от територията, както и с отделно архивно помещение. Осигурена е необходимата офис техника, оборудване и консумативи за успешното и качествено изпълнение на работния процес. Офисът е достъпен за хора с увреждания и трудно подвижни лица. За осигуряване на публичност на своята дейност, МИГ Поморие разполага с интернет страница, на която публикува и регулярно актуализира следната информация: - сключено споразумение и одобрената стратегия за ВОМР, първоначално одобрения бюджет и всички последващи изменения; - всички решения и протоколи от заседания на колективния управителен орган и колективния върховен орган; - актуален списък на членовете на колективен върховен орган и на членовете на колективния управителен орган; - устав на МИГ и неговите изменения и допълнения; - регистър на сключените договори с физически и юридически лица при възлагане на обществени поръчки по ЗОП; - информация съгласно чл. 36 от ЗОП; - електронен регистър с проектите, подадени по стратегията за ВОМР; - решенията на комисията за подбор, свързани с резултатите от отделните етапи на одобрение на
--	--



	проектите; - всички правила за работа на МИГ; - доклади за дейността и финансовите отчети за дейността на МИГ; - годишни доклади за отчитане изпълнението на стратегията за ВОМР.
- <i>Финансов капацитет;</i>	За успешното, качествено и навременно изпълнение на стратегията, чрез Решение на Общински съвет Поморие е осигурено необходимото финансов ресурс в размер на 5,11 % от сумата на финансовия ресурс за дейностите, свързани с управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране.
7.4. Описание на системата за мониторинг и оценка:	
МИГ Поморие ще отчита напредъка в прилагането на Стратегията за местно развитие с помощта на регулярен мониторинг и оценка с цел контрол на качеството на нейното прилагане, които ще се основават на Вътрешни правила за мониторинг и оценка, разработени от екипа на МИГ и приети от УС. МИГ Поморие ще извършва мониторинг и оценка, съгласно следните заложи в СВОМР индикатори: 1. Индикатори за цялостното прилагане на стратегията за ВОМР (изходни (за изпълнение/продукт) и за резултат); 2. Индикатори по мерки (изходни (за изпълнение/продукт) и за резултат). Изходните индикатори (за изпълнение/продукт) са свързани пряко с дейностите, след изпълнението на стратегията за ВОМР, а индикаторите за резултат са пряко свързани със специфичните цели на Стратегията за ВОМР, в съответствие са с интервенционната логика и отразяват очакваните резултати от изпълнението на Стратегията. За проследяването напредъка в изпълнението на дейностите и резултатите от прилагане на Стратегията за ВОМР, МИГ Поморие ще прилага система за текущ мониторинг и оценка. Тази система включва всички дейности за мониторинг и оценка: - Текущо събиране на данни за мониторинговите индикатори и актуализиране на индикаторите; - Обобщаване и анализ на събраните данни с цел проверка на степента на постигане на различните индикатори – най-малко един път годишно в периода на изпълнение. Основната цел на системата за текущ мониторинг и оценка е да се проследи изпълнението на всички основни параметри на Стратегията – постигане на целите, приоритетите и заложените индикатори за резултат, да се анализира своевременно напредъкът, качество и	



възникнали проблеми в изпълнението като се предприемат навременни корекции, ако това е необходимо.

Планирането и изпълнението на дейностите за текущ мониторинг и оценка е отговорност на екипа на МИГ Поморие. Провеждането на оценките ще се планира и подпомага от екипа на МИГ и ще бъдат възложени на външни експерти.

Основни средства за извършване на мониторинг от МИГ са:

- о Мониторингова система
- о Доклади на бенефициентите.
- о Посещения на място.

Чрез наблюдението МИГ събира информация за договорените средства, финансираните проекти и непосредствените резултати от тяхното изпълнение. За целите на мониторинга, Екипът на МИГ изготвя и поддържа електронна мониторингова система, чрез която ще се анализира текущата дейност по реализацията на СВОМР, както и изпълнението на отделните проекти. Информацията ще се набавя от заявките за плащания на бенефициентите, от подаваните Доклади на бенефициентите за отчитане на изпълнението и от Докладите от посещенията на място.

Изпълнението на проектите ще се отчита от бенефициентите при подаване на искания за междинни и окончателни плащания, които ще отразяват напредъка на проекта с оглед на заложените в него индикатори. Събирането на данни ще се осъществява посредством ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И НАБЛЮДЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕС В БЪЛГАРИЯ 2020 (ИСУН 2020), след предварително предоставен код от страна на бенефициента с право на достъп за служителите на МИГ Поморие.

Информацията от докладите на бенефициентите ще се въвежда в мониторинговата система. Бенефициентите ще посочват в заявленията си източниците на информация, от които може да се провери степента на постигане на различните индикатори, като те трябва да са официални и проверими.

За всеки проект ще се осъществяват посещения на място. Те ще се провеждат по предварително изготвен график, но могат да се инициират и допълнително при необходимост. С тях се цели проследяване хода на изпълнение на проектите, степента на постигане на предвидените резултати в сравнение с планираните индикатори, проверка и одобряване на ефективността на разходите по проектите, финансирани чрез Стратегията за местно развитие. В резултат от проверката се попълват Контролен лист по образец, двустранен констативен протокол в съответствие с изготвените образци на контролни листове за документална проверка и доклад от проверка на място. Докладът от проверката се утвърждава от Председателя на УС на МИГ Поморие.

Извършването на оценка ще бъде веднъж годишно, като така ще осигури на управлението механизми на контрол чрез информация за разходите и за резултатите. В тази връзка оценката ще включва:

Оценка на процеса - оценява се как и до каква степен се изпълнява СВОМР, в съответствие със заложените цели. При оценка на процесите ще се обхване съответствието на извършваните дейности и интервенции със законовите и нормативните изисквания и стандарти;

Оценка на резултатите - тази част от оценката се съсредоточава върху резултатите и постиженията (включително странични, непланирани и нежелани ефекти), за да се прецени



ефективността на конкретна мярка от СВОМР и резултатите от изпълнението на стратегията в нейната цялост;

Оценка на въздействието - оценката е насочена преди всичко към степента на постигане на целите и въздействието им на територията. Това е по-дългосрочна оценка и има синергичен и кумулативен характер, вземайки предвид вложени ресурси, хора, време и получени реални резултати в края на периода.

При установяване на затруднения за изпълнение на проектите и целите на Стратегията за ВОМР, МИГ ще докладва на УО на СПРЗСР и ще предлага мерки за преодоляването им.

Доклади за напредък:

Въз основа на получената в процеса на мониторинга и оценката информация, екипът на МИГ ще изготвя годишна оценка, която е част от годишния доклад на МИГ. Годишния доклад се изготвя въз основа на резултатите от текущото наблюдение и изготвената годишна оценка и се представя на Управляващия орган на СПРЗСР в срок до 15 февруари на следващата календарна година. Докладът ще обхваща оценка на степента на постигане на поставените цели, приоритети и резултати от прилагането на СВОМР. Изпълнителният директор ще отговаря за организирането на необходимите дейности по изготвянето на годишните доклади и за тяхното финализиране и окомплектоване. Годишният доклад ще се одобрява от Колективния върховен и Колективния управителен орган на МИГ.

При проследяването на заложените индикатори МИГ ще предлага интервенции там, където има разминавания, като ще търси и причините за съответните разминавания, за да разбере същността на проблемите и да работи за тяхното разрешаване.

За оценка на цялостното изпълнение на Стратегията в края на нейното прилагане в срок до 2 месеца от последното плащане към бенефициент по проект към Стратегията за ВОМР, МИГ Поморие ще представя окончателен доклад за изпълнение на СВОМР.

Предложения за промяна и обновяване на стратегията на база нормативните документи, договори и условия ще се изготвя от Изпълнителният директор, който ще го представя за одобрение от Колективния върховен и Колективния управителен орган на МИГ, като при получаване на одобрение, ще внася предложението до УО на СПРЗСР, заедно с изискваните придружителни документи.

8. Описание на прилагането на хоризонталните принципи на ЕС съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060 при изпълнението на стратегията: (не повече от 2 страници)

Стратегията за Водено от общностите местно развитие на МИГ Поморие е разработена в съответствие с хоризонталните принципи на ЕС - равенство между половете и превенция на дискриминацията, принципът на равните възможности, устойчивото развитие, зачитането на основните права и спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз и др.

Равенство между половете

Настоящата Стратегия за Водено от общностите местно развитие е съобразена с принципите за равенство между мъжете и жените, интегрирането на принципа на равенство между половете и отчитането на социалните аспекти на пола, които са взети под внимание и се



насърчават през целия процес на подготовка на Стратегията. Същите ще бъдат съблюдавани стриктно по време на нейното изпълнение, мониторинг, докладване и оценка.

Спазването на равнопоставеността на половете и спазване на принципа на равните възможности ще са задължителни изисквания в насоките за кандидатстване, които трябва да се съблюдават от бенефициентите при изпълнението на проектните дейности.

Превенция на дискриминацията

С оглед превенцията на дискриминацията в процеса на подготовка и разработване на стратегията беше насърчавано участието на всички уязвими и етнически групи от територията на общината. При прилагането на стратегията за местно развитие един от основните приоритети ще бъде насърчаване участието на всички групи от населението на територията при спазването на неутралитет по отношение на принадлежност на бенефициентите към каквато и да е група по какъвто и да е признак.

По време на изпълнението и мониторинга на СВОМР МИГ Поморие ще насочи усилията си към предотвратяване на всякаква дискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация, по време на подготовката, изпълнението, мониторинга, докладването и оценката на програмите. Достъпността за хората с увреждания ще се взема под внимание през целия процес на подготовка и изпълнение на проектите, подадени към СВОМР на МИГ Поморие.

Устойчиво развитие

В подготовката на СВОМР на МИГ Поморие и при нейното последващо изпълнение ще се прилага принципа на устойчивото развитие като се отчитат целите на ООН за устойчиво развитие, Парижкото споразумение относно изменението на климата и принципа за ненанасяне на значителни вреди съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост 2021/С 58/01 в съответствие със Специфична цел 1.2 „Насърчаване на иновациите, растежа и устойчивото социално-икономическо развитие“ на Приоритет 1 и съгласно Приоритет 2: „Стимулиране на местното икономическо и културно развитие, насърчаване на социалното приобщаване и опазване на околната среда“ от СВОМР. При разработването и прилагането на СВОМР ще се отчитат и целите на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие на ЕС, а именно: намаляване на неравенствата, създаване на развити и устойчиви населени места и общности, равенство между половете и др.

Зачитане на основните права и спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз

Стратегията за ВОМР е в съответствие с принципите на Хартата на основните права на Европейския съюз. По време на нейното изпълнение при подаването на проектни предложения от кандидатите и при отчитане изпълнението на отделните проекти ще се съблюдава прилагането и изпълнението на Хартата на основните права като се съблюдават неделимите и универсални ценности на човешко достойнство, свобода, солидарност, равенство и други в съответствие с принципа на демокрацията и на принципа на правовата държава.